

V septembri sa bude aj spomínať na Deža v parku na Fedákovej

Hody: Hudba, burčiak aj beh

Text: Lucia Marcinátová

Nevieme, aký bude september, či jeseň na nás spolu s padajúcim lístím opäť „nepadne“... Či sa zavrú kultúrne priestory, obmedzia podujatia, stretávanie sa. Nádej, že sa uvidíme na koncerte alebo pri športovom podujatí však žije. Mestská časť tak s nádejou pripravuje aj tohtoročné hody.

Aké budú Dúbravské hody? A kedy? Ich podrobný program a presnú podobu neurčí v tomto roku len dramaturgia, ale aj aktuálna pandemická situácia a opatrenia.

Hodový víkend pripadol na posledný septembrový - 24. až 26. september. Program by mal byť tradične na dvoch miestach, komornejší v starej Dúbravke na Žatevnej v blízkosti hasičskej zbrojnice, zvučné mená, napríklad skupina Hex, raper Majsself či Peter Cmorík, aj víťazi súťaže Dúbravka hľadá talenty by sa mali objaviť na veľkom pódiu na lúke pri Dome kultúry Dúbravka. Stánky pred kultúrnym domom by mali stáť od piatka, dvojdňový kultúrny program potom štartovať sobotu. V súvislosti s pandemickou situáciou mestská časť tento rok vynechá tradičný sobotný sprievod s hroznovým strapcom, nedeľný komorný sprievod do Kostola Kozmu a Damiána by mal ostať zachovaný.

Novinkou bude športové podujatie Cez hody na schody. Má ísť o beh početnými schodmi pri luvente.

Hody majú v Dúbravke tradíciu spojenú s vinohradníctvom a dobrým jedlom. Novodobú históriu začali písať po revolúcii v roku 1989. Dúbravskými hodmi si mestská časť každoročne pripomína posvätenie dúbravského farského chrámu, čiže Kostola sv. Kozmu a Damiána.

Viac na str. 20

Víťazov súťaže spoznajú Dúbravčania v septembri

V amfiku sa predstavili talenty

Na počiatku bola idea, po nej príprava, vyhlásenie súťaže a nakoniec prekvapenie. Prihlásených a aj talentov bolo dosť. Víťazov určia Dúbravčania i odborná porota.

Súťaž Dúbravka hľadá hudobné talenty zaujala, zapojilo sa 40 spevákov či hudobníkov, pričom odborná porota poslala do finále, teda na vystúpenie pred verejnosťou, 20 finalistov. Vystupovalo sa počas Kultúrneho leta v Dúbravke, a to rovno dvakrát. Časť súťažiacich sa predstavila v júli, časť v auguste. V amfiteátri na Valachovej sa tak spievalo, hralo na violončelo, bicie, gitaru či husle, na pódiu sa striedali malí aj veľkí hudobníci, speváci, jednotlivci i kapely.

Vystúpenia nahrala Dúbravská televízia, príspevky nastrihala, tlačový referát ich zverejnil na sociálnej sieti mestskej časti a začalo sa hlasovanie. Ľudia mohli dávať hlasy a lajk svojmu favoritovi od 9. do 31. augusta. Okrem diváckeho hlasovania si však svojho favorita spomedzi finalistov vybrala aj odborná porota. Tá rozhodovala v zložení - Zuzana Horváthová, riaditeľka Základnej umeleckej školy Eugena Suchoňa v Dúbravke, Igor Bázlik, hudobný skladateľ, Ivan Papán, husľový virtuóz a hudobný skladateľ, Maroš Repík, hudobník a predseda komisie kultúry v Dúbravke a Ľubomír Navrátil, vedúci oddelenia kultúry miestneho úradu za organizátora súťaže.

Výsledky diváckeho hlasovania a aj výsledok verdiktu odbornej poroty mestská časť oznámi v septembri.

(lum)

Vzniká dráha pre všetky kolesá, nový parčík s fontánkou, verejný priestor s pódium a lezeckou stenou

Leto v znamení rekonštrukcií: Parky, kuchyne, športoviská

Text: Lucia Marcinátová

Opravy a úpravy jedální, kuchýň, toaliet, no aj premena verejného priestoru, parku. Prázdniny v Dúbravke boli stavebné. Práce niekde dobiehajú, dokončuje sa pumptrack na Talichovej či nový parčík pri Brestovke.

Predstavovali sme si prázdne školské budovy čakajúce na koniec prázdnin. Vo vnútri však nastal čulý ruch. Predznamenával to už veľký kontajner pristavený pri zadných dverách a muži v montérkach, ktorí sem-tam do neho niečo prihodili, rebríky pri oknách, vedrá farieb či staré časti kuchyne pripravené na odvoz.

Školské budovy v Dúbravke neprázdniovali. Vo vnútri bolo vidieť upratovačky s čistiacimi prostriedkami aj učiteľky, ktoré pripravovali triedy na návrat detí.

Kuchyne aj kamery

Leto mestská časť využila na opravy škôl. Je to tak už šieste prázdniny, počas ktorých prichádzajú do škôl namiesto detí robotníci. Rekonštruovať, obnovovať, maľovať.

Hneď prvý prázdninový deň sa začala oprava kuchyne na Základnej škole Nejedlého a pokračovala takmer celé leto. Neskôr sa pridala rekonštrukcia a úprava bezbariérovej toalety pre imobilných aj inštalácia kamerového systému na škole.

Na Základnej škole Sokolíkova sa podobne pracovalo v jedálni, prebiehala tu výmena PVC podlahy. Podlahu mestská časť menila a ožila farbami i vzormi aj v Materskej škole Ušiakova. Pracovné leto mala tiež Materská škola Galbavého, mestská časť tu pokračovala v postupnej rekonštrukcii školských kuchýň, výmena kopilitov, čiže pôvodných sklenených výplní, zas prebiehala v Materskej škole Pri kríži. Vo viacerých materských školách sa maľovalo.

Kvety, zeleň, dlažba

Viac „na očiach“ boli a sú práce vo verejnom priestore. Niekde ešte pokračujú.

Oplotenie zaberalo niekoľko letných týždňov plochu v Parku na Fedákovej. Vznikal tu projekt zelenej infraštruktúry a vodozádržných opatrení. Mestskej časti sa podarilo získať podporu z Bratislavského samosprávneho kraja z Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu ochrany životného prostredia a rozvoja vidieka.

„Cieľom projektu je znižovať negatívne dôsledky zmeny klímy, zmenšiť plochu betónu, nahradiť povrch trávnikom a spevnenými plochami, ktoré v priestore zadržia viac vody,“ približuje Mária Smiešková, vedúca Oddelenia životného prostredia.

Rozlámaná a nerovná dlažba z čias výstavby sídliska sa tak stala minulosťou. Prechádzanie cez park k trhu či obchodnému domu tak už nie je slalomom medzi jamami či kolísaním sa na niektorej z uvoľnených betónových kociek. Časť betónových zvýškov vymenil trávnik, druhú nová vodopriepustná dlažba.

Mestská časť tiež doplnila záhony kvetov, trvaliek, živý plot. Asfaltový chodník meandrovitého pôdorysu, na ktorom sa zabávajú najmä deti na kolobežkách či odrážadlách, ostal zachovaný. Podobne zostala aj možnosť posedenia na lavičkách.

Oblasť je dnes spojená aj s pamätníkom Listovanie, ktorý je venovaný Dežovi Ursinymu, hudobníkovi, dramaturgovi, a s odkazom umelca. Dielo od sochárky Miry Podmanickej stojí v parku oproti Fedákovej 24, kde Ursiny žil a tvoril, od roku 2018. Odvtedy tu prebieha aj kultúrno-spoločenské podujatie Spomienka na Deža. V poradí štvrtý ročník je plánovaný na 18. septembra.

Fontánka aj svetlo

V podobnom duchu – menej betónu, viac vody a zelene, vzniká aj ďalší projekt revitalizácie vo verejnom priestore Dúbravky. Dokončiť by sa mal na jeseň.

Ide o úpravu priestranstva pri pešej zóne a budove banky na rohu Bagarovej ulice a M. Sch. Trnavského. Pribudne zeleň, skvalitní sa prechádzanie a bezpečnosť chodcov.

Väčšia zmena sa na začiatku leta spustila pri Tesco Expres, takzvanej Brestovke na ulici M. Sch. Trnavského.

„Ide o projekt, ktorý financuje hlavné mesto a vzniká v spolupráci s mestskou časťou,“ približuje Pavel Gašparovič, vedúci Oddelenia územného rozvoja. „Skráti sa plocha asfaltu, doplní sa zeleň, stromy a vznikne pešie prepojenie od zastávky a priechodu k zdravotnému stredisku aj s posedením.“

V rámci nového parčíka pribudne taktiež pitná fontánka a nové osvetlenie.

Práce majú trvať do konca leta, výsadba drevín a rastlín bude pokračovať na jeseň. Ide o spoločný projekt mestských poslancov za Dúbravku - Zdenka Zaťovičová, Ľuboš Krajčír a Juraj Káčer v spolupráci hlavným mestom a mestskou časťou. Po realizačnej stránke projekt zabezpečuje Metropolitný inštitút Bratislavy.

Dráha pre kolesá

Okrem zelene, parkov sa vo verejných priestoroch v mestskej časti pripravujú aj športoviská, ktoré doplnia možnosti pohybu na čerstvom vzduchu. Dokončiť by sa mali na jeseň.

Na Talichovej ulici vzniká pumptracková dráha s dĺžkou asi 80 metrov. Slúžiť má pre skatebordy, odrážadlá i bicykle zároveň, pre deti aj tínedžerov súčasne.

Na nové športovisko mestská časť využila plochu bývalej dráhy z pneumatík, kde kedysi deti súťažili na elektrických motokárach, nad workoutovým ihriskom v blízkosti Zlatej lipy.

Nový projekt je tak revitalizáciou súčasného, už chátrajúceho priestoru so zachovaním zelene. Pumptracková dráha bude mať trojuholníkový tvar s dvomi dráhami, prejsť sa budú dať dvomi spôsobmi.

Pumptrack je primárne bicyklovou dráhou so sklopenými zákrutami a terénymi vlnami, určená je pre všetky vekové kategórie. Môžu ju využiť jazdci nielen na bicykloch, ale aj odrážadlách, kolobežkách, skateboardoch či korčuľiach. Princípom je jazda bez šliapania, jazdci na nej pohybom tela a prácou s ťažiskom bez šliapania generujú rýchlosť.

Druhá nová dráha pre kolesá, takzvaný Bikepark, vzniká podobne úpravou niekdajšieho okruhu medzi Dúbravkou a Karlovou Vsou v blízkosti luventy. Ide o spoločný projekt samosprávy, luventy aj Univerzity Komenského v Bratislave.

Lezecká stena, pódium, drak

Najväčším projektom je premena verejného priestranstva na Hanulovej ulici na území väčšom než 2500 metrov štvorcových za približne 400-tisíc eur. Projekt vznikol vďaka spolupráci a prostredníctvom externých zdrojov, ktoré sa mestskej časti podarilo získať z Úradu vlády SR a magistrátu hlavného mesta. Dokončiť by sa mal v septembri.

Na ploche už vidieť multifunkčné športovisko, lezeckú stenu, detské ihrisko pre menších, originálnu šmykľavku, pódium pre komorné vystúpenia a úpravu betónovej i asfaltovej plochy. Prebieha ešte úprava zelene, terénu, výsadba stromov.

„Väčšia časť asfaltu bola nahradená zeleňou, chodníkmi a plochami s drewnou štiepkou, riečnym štrkom, zámkovou dlažbou. Pribudli nové hracie prvky, osvetlenie,“ dodal starosta Martin Zaťovič.

Súčasťou revitalizácie bola aj obnova sochárskeho diela Drak na tunajšej stene. Ide o plastbetónové sochárske dielo Štefana Prokopa, slovenského akademického sochára, ktorý študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Venoval sa komornej a monumentálnej sochárskej tvorbe, reliéfu, medailérstvu a kresbe. Od roku 1968 žil v Pezinku, kde má aj vlastnú galériu, pôvodne ateliér umelca.

Pre umelca bola typická nechuť slúžiť režimu. „Pred požiadavkami normalizačného režimu unikal do iných sfér, pohyboval sa na pôde surrealizmu či magického realizmu,“ napísal o ňom novinár Alexander Balogh.

Je skvelé, že jedno z diel s nádychom magického realizmu máme aj v Dúbravke.

Časť múra mestská časť využila aj na vytvorenie lezeckej steny. V tejto oblasti neďaleko Základnej školy Sokolíkova a Materskej školy Švantnerova detské ihrisko, a športovisko chýbalo. Mestská časť preto zmenu v danej lokalite plánovala už dlhšie.

Anketa: Aká obnova, oprava, rekonštrukcia čoho, je podľa vás potrebná v mestskej časti Bratislava-Dúbravka?

Petra Ázakis, moderátorka, športová redaktorka

Potrebná je oprava komunikácií v spodnej časti Dúbravky, kde viac pozemkov vlastní mesto. Hore nad Saratovskou akoby bola iná Dúbravka, ako pod ňou. Snaha Zaťovičovho tímu sa končí práve tu, pretože s tým nemôže nič robiť. Problém je aj parkovanie, chcelo by to parkovací dom.

Alžbeta Šporerová, riaditeľka Centra rodiny

Ako dlhoročného Dúbravčana ma najviac trápia stavby, ktoré chátrajú - budova bývalej pošty či Skleník. Myslím, že nerobia Dúbravke dobré meno, avšak neviem, aké sú kompetencie a možnosti mestskej časti urobiť zmeny k lepšiemu. Okrem toho je to rozšírenie Harmincovej pre zlepšenie dopravy.

Libuša Iványiová, vedúca Denné centrum 2

Akútna je potreba obnovy schodišťa medzi Tranovského 31 a 33 a príslušného chodníka k vozovke. Na schodoch chýbajú časti betónu, čo je nebezpečné najmä v zime. Ide o jediný prístup od cesty do domu č.33; využívajú ho aj obyvatelia Brižitskej a návštevníci parkovej zóny za domami.

Zuzana Marková, koordinátorka Rady seniorov

Všeličo sa vybudovalo, obnovilo, stručne môžem povedať: V Dúbravke to žije. V rodine mám však vnúčatá v dospelujúcom veku, a práve tu pociťujeme absenciu voľnočasových možností, napríklad miesta určené najmä na klubové, kultúrno-spoločenské-záujmové stretávanie sa.

Ľuboslav Škoviera, vedúci Denné centrum 3

Pred Denným centrom 3 na Bazovského je zle vyspádaný chodník a po daždi sa rovno pred vchodom usádza blato. Medzi klubom a fontánou je pás zelene aj s kríkmi, ktorý si vyžaduje úpravu. A pred zastávkou Záluhy je malé parkovisko s rozbitou dlažbou, potrebuje opravu, ale pravdepodobne nepatrí obci.

Igor Mravec, miestny poslanec

Napriek tomu, že mestská časť v posledných rokoch výrazne investuje do obnovy základných a materských škôl, investičný dlh z minulosti je tu mimoriadne veľký. Budú potrebné ďalšie nemalé financie, aby sme budovy škôl a škôlok dostali do stavu, v akom majú v 21. storočí byť.

Marcel Burkert, miestny poslanec

V roku 2016 som do DN poslal článok v súvislosti s vtedy plánovanou rekonštrukciou DK Dúbravka. Poukázal som v ňom na 16 + 27 pochybných dôvodov uvádzaných väčšinou miestnymi poslancami, prečo o osude DK nemôžu rozhodnúť experti na architektúru, ale "musia" o ňom rozhodnúť poslanci.

Marián Bohunský, miestny poslanec

Podporujem všetky aktivity kryté v rámci rozpočtu na rok 2021. Potešilo by ma skoré rozšírenie Harmincovej i výstavba parkovísk. Obnovu a rekonštrukciu si určite zaslúži aj dom kultúry a športové plochy na ZŠ Sokolíkova (atletický areál), Beňovského (futbalové ihrisko), Batkovej (plaváreň).

Pripravila: Lucia Marcinátová

Nové knižné búdky pribudli na Ľuda Zúbka a Lipského

Ked' knižky spájajú

Text: Lucia Marcinátová

Bublínky boli, hudba a potlesk tiež. Ako na ozajstnom krste to vyzeralo počas horúceho letného dopoludnia na Lipského ulici. Do života tu vstúpili dve knižné búdky z dielne klientov Centra sociálnych služieb Karola Matulaya. Namiesto bublínok šampanského sa krstilo väčšími bublinami a ešte väčšou radosťou.

Pre knihy, s knihami, no zďaleka nielen o nich. Taký bol slávnostný krst dvoch knižných búdok z dielne klientov Centra sociálnych služieb Karola Matulaya na Lipského ulici. Prvú osadili pri svojom zariadení a senzorickej záhrade, ktorú plánujú sprístupniť verejnosti. Druhú pri Materskej škole Damborského, s ktorou susedí ich druhý objekt a navzájom spolupracujú.

A práve o spolupráci a vzájomnosti bol celý letný slávnostný krst.

Knihami aj bublinami

Úlohy moderátora, uvádzača a zabávača v jednom sa chopil Erik Forgáč, liečebný pedagóg zariadenia. Začala „zníeť káva“, pieseň z centra pod týmto názvom v podaní jedného z klientov v sprievode gitary liečebného pedagóga Michala Kraloviča.

Erik Forgáč potom privítal a predstavil hostí.

„Knižky sú symbolom pamäti, múdrosti,“ povedala riaditeľka centra sociálnych služieb Jana Čajágová. „A táto knižná búdka aj symbolom lásky k práci, ktorá je dnes vzácna.“

Vzácné boli aj okamihy krstu. Pohľad na klientov s knižkami v rukách, ktorí trpezlivo čakali na svoju veľkú úlohu - poukladať tituly do čerstvo pokrstenej Matulayovej knižnice. Tú bublinami z vyrobených bublifukov „pokropil“ vicežupan a priateľ zariadenia Juraj Štekláč.

„Búdky myslia na druhých, radosť má ten, kto knižku dáva a aj ten, kto si knižku berie,“ povedal pri krste. Pripomenul myšlienku spojenia a komunity tejto lokality – klientov a zamestnancov zariadenia i škôlkarov z blízkej Materskej školy Damborského.

Práve škôlkari z Damborského boli súčasťou krstu knižnej búdky pri plote ich materskej školy. Podobne ako na Lipského, aj tu sa krstilo veľkými bublinami, knižkami z rúk detí, hudbou i veľkou radosťou.

„Chceme aj touto troškou, spoločnou prácou a knižnými búdkami prispieť k zmene a životu vo verejnom priestore,“ dodal Erik Forgáč. „Postupne plánujeme dokončiť a pre verejnosť otvoriť aj našu senzomotorickú záhradu.“

Prepojenie komunít aj zmysel podujatia tak boli naplnené, vzduchom sa vznášala výnimočná atmosféra.

Búdok je viac

Prvé knižné búdky, takzvané knižné kolotoče, mestská časť Bratislava-Dúbravka rozmiestnila v roku 2015, v roku 2019 pribudla špeciálna na Fedákovej ulici, venovaná Dežovi Ursinymu, ktorý tu roky žil a tvoril. Vlni mestská časť osadila nové knižné búdky v Parkoch - Pekníkova, Družba a na Valachovej v blízkosti Dúbravského amfiteátra.

Búdky fungujú na princípe - čitateľ si vyberie knižku, prečíta a vráti naspäť, prípadne vymení za inú zo svojej domácej knižnice. Posunúť ďalej možno nielen knihy, ale aj časopisy či iné periodiká.

Po vyjdení ukladáme do knižných búdok vždy aj nové čísla Dúbravských novín.

Knižné búdky v Dúbravke

Park Pekníkova

Park Družba

Park Fedákova

– Dežova knižnica

Ihrisko Duna

- na Valachovej

Pred ZŠ Beňovského

Knižný kolotoč

– miestna knižnica na Sekurisovej

Matulayova knižnica

– Lipského a Ľuda Zúbka

Nazbierali stovky okuliarov

Nie sto, dvesto, ale až okolo päťsto starých okuliarov nazbierali Dúbravčania za tento rok. Počet bol rekordný a počas leta prebehlo ich odovzdanie.

V Dúbravke pokračuje zbierka starých okuliarov už šiesty rok. Inicioval ju Lions Club Bratislava Bona Fide a v mestskej časti ju spustili v spolupráci s vicežupanom a doktorom Jurajom Štekláčom. Po odovzdaní vyzbieraných kúskov, akcia pokračuje ďalej. Škatule na zbieranie okuliarov sú k dispozícii v budovách miestneho úradu – na Žatevnej 2 a ulici Pri kríži 14. Patria do nich okuliare staré, nepotrebné, použité, no nie zlomené či inak zničené. Zozbierané okuliare z Dúbravky putujú do zberného strediska v Taliansku, kde sa s nimi ďalej pracuje, čistia sa a premeriavajú. Tieto okuliare pomáhajú potom v treťích krajinách, najmä v Afrike ľuďom, ktorí okuliare potrebujú, avšak nemajú finančné prostriedky na to, aby si ich zadovážili.

Podľa údajov Svetovej zdravotníckej organizácie trpí na celom svete poruchami zraku 217 miliónov ľudí. Väčšinu takýchto zrakových chýb je možné rýchlo diagnostikovať a pomerne ľahko liečiť použitím korekčných šošoviek. Napriek tomu milióny ľudí v rozvojových krajinách trpia, pretože nemajú okuliare. Nemôžu sa učiť, nemôžu pracovať, keďže nevidia ostro a jasne. Pre deti jasné videnie znamená lepšie vzdelanie, zdravší rozvoj i lepšiu kvalitu života. Pre dospelých zas viac pracovných príležitostí a lepšie uplatnenie, pre seniorov menšiu závislosť na pomoci iných. To je dôvod, prečo sa zapojiť do celosvetového projektu Lions Recycle for Sight. Zbierku možno podporiť počas celého roka.

(lum)

Kam so starými okuliarmi?

Špeciálne krabice – na vrátnici miestneho úradu – na Žatevnej 2 a ulici Pri kríži 14.

Dúbravskí Hasiči zachraňovali koňa

Počas júla dúbravskí dobrovoľní hasiči pomáhali pri záchrane koňa v Marianke. Kôň ležal vo vnútornej boxe a mal zdravotné ťažkosti – koliku. Bolo nutné transportovať ho na veterinárnu kliniku do Brna. Kôň sa však nebol schopný postaviť, dúbravskí hasiči ho preto v spolupráci s hasičmi zo Stupavy, majiteľom zvieratá a veterinárnym lekárom pomocou špeciálnej záchranej siete a plochých popruhov presunuli do príviesného vozíka. Celá akcia prebiehala aj s asistenciou videohovoru veterinárneho záchranára.

Vyvýšený záhon spája deti

Dve navzájom neďaleké materské školy – MŠ Damborského a MŠ Bazovského spája aj nová aktivita - originálny vyvýšený záhon. Spoločné pestovanie bylín prebieha na dvore Materskej školy Damborského. Ide o jeden zo spoločných projektov, spoluprácu chcú naďalej rozvíjať.

Zber odpadu z rodinných domov

Začiatkom júla mestská spoločnosť OLO spustila rozvoz vriec a letákov pre zber triedeného odpadu z rodinných domov. Rozvoz prebiehal v siedmich zostávajúcich mestských častiach, medzi nimi aj v Dúbravke. Každému rodinnému domu, ktorý je zapojený do systému zberu, pracovníci OLO a.s. doručili dve rolky vriec na plasty a papier. Každé zapojenie sa do systému zberu má nárok iba na jednu sadu vriec. Počas septembra bude v Dúbravke zber z rodinných domov prebiehať nepárny týždeň, čiže od 13. do 17. septembra 2021.

Na ihrisku vyhrali trampolíny

Stará konštrukcia hojdačiek na ihrisku Ožvoldíkova, takzvaná Bublínka, doslúžila. Oddelenie životného prostredia preto zorganizovalo na ihrisku anketu. Zapojilo sa 157 obyvateľov, až 137 z nich chcelo trampolíny, za fitness prvky hlasovalo 17, traja chceli doplniť hojdačky.

Hlavné mesto navrhlo parkovací dom na Saratovskej

Predstavili dom pre autá

Text: Lucia Marcinátová

202 parkovacích miest na Saratovskej ulici. To by mal priniesť parkovací dom, ktorého zámer predstavilo Dúbravčanom hlavné mesto. Obyvatelia sa mohli k zámeru vyjadrovať do konca augusta.

Aké ďalšie lokality v Dúbravke pre parkovacie domy ste vybrali? Ako chcete riešiť dlhodobu nepojazdné autá na parkovisku? Koľko bude stáť parkovanie a výstavba parkovacieho domu?

Hoci neveliká účasť, diskusia však bohatá, rôznorodá.

Hlavné mesto zorganizovalo začiatkom leta online verejné stretnutie k prezentácii zámeru parkovacieho domu v Dúbravke. Pre jeho výstavbu vybralo mestské pozemky medzi bytovými domami a Saratovskou ulicou – na parkovisku pri chátrajúcej ubytovni ministerstva vnútra. Dnes tu podľa prieskumov mesta parkuje okolo 130 áut, obsadenosť parkoviska cez deň je asi dve tretiny, počas noci býva naplnené.

Menší dom, viac zelene

Mesto predstavilo návrh parkovacieho domu pre 202 parkovacích miest s dvomi nadzemnými podlažiami so stupňovitou výškou, ktorá by mala zohľadňovať vzdialenosť od pásu panelákov na Nejedlého.

„Kapacitne by bol parkovací dom o niečo menší, no zachoval by sa väčší priestor zelene, kde by mohli byť pod korunami stromov umiestnené lavičky alebo komunitné záhrady,“ priblížil Vojtech Okša z Oddelenia komunikácie a marketingu hlavného mesta. „O parkovacích domoch teda uvažujeme tak, aby okrem svojej základnej funkcie poskytovali pridanú hodnotu pre životné, ale aj spoločenské prostredie v susedstve. Riešenia sú rôzne, od zelenej fasády s popínavými rastlinami, ale rovnako je možné obložiť steny napríklad prírodným dreveným materiálom, či využiť plnú stenu na športovanie v podobne lezeckej steny, umiestnenia basketbalových košov, prípadne ju využiť na premietanie.“

Parkovací dom by mal podľa návrhov mesta zároveň pôsobiť ako hluková či smogová izolácia od Saratovskej ulice s električkovou traťou, navrhovaná zelená fasáda a zelená strecha s vodozadržnými opatreniami by výrazne zmenili aktuálne prehrievaný betónový priestor.

Po online prezentácii hlavné mesto spustilo aj anketu. Odpovede zbieralo do konca augusta dotazníkom na webovej stránke, vyhodnotiť ich plánuje v októbri. Po spracovaní prieskumu chce magistrát začať s prípravou projektu. Po schvaľovacích procesoch hlavné mesto počíta s výstavbou parkovacieho domu, odhadom v roku 2023.

Parkovacia politika

So spustením parkovacej politiky hlavné mesto pripravuje jednotlivé parkovacie zóny, úpravu existujúcich a značenie nových parkovacích miest. Jedným z hlavných cieľov regulácie parkovania, po novom PAAS, je podľa hlavného mesta dostupnejšie parkovanie pre rezidentov. Plánuje tiež výstavbu parkovacích domov v lokalitách, kde je v súčasnosti dopyt po parkovaní a zároveň nedostatok parkovacích miest, a kde ani po regulácii návštev a nerezidentov nebudú mať rezidenti dostatok miest na parkovanie.

Magistrát už vytypoval prvé pozemky, okrem Saratovskej v Dúbravke aj v Lamači na Studenohorskej, v Petržalke na Wolkrovej či v Novom Meste vo vnútrobloku Račianska-Šancová-Kominárska.

Parkovací dom Saratovská

Na parkovisku medzi bytovými domami Nejedlého a Saratovskou ulicou.

V súčasnosti tu parkuje 129 áut, obsadenosť parkoviska cez deň je asi dve tretiny, počas noci býva naplnené.

Parkovací dom s dvomi nadzemnými podlažiami so stupňovitou výškou a kapacitou 202 miest.

S výstavbou hlavné mesto počíta v roku 2023.

viac info na www.paas.sk, www.bratislava.sk/sk/parkovacie-domy

Dúbravka má med

Síce nie medové týždne, ale medový piatok. Taký bol júlový piatok na miestnom úrade na Žatevnej ulici. Pracovný a užitočný zároveň. Od mája sa včielkam v záhrade miestneho úradu podarilo vyrobiť viac ako 100 kíl medu a počas júla prebehlo jeho stáčanie.

Mestská časť osadila začiatkom mája v spolupráci s CEEV Živica päť úľov v záhrade miestneho úradu na Žatevnej a pridala sa tak do programu Mestské včely. Neskôr počet úľov rozšírili na šesť.

Vznikol tak projekt Dúbravské včielky. „Jeho cieľom je dostať do povedomia verejnosti informácie o úlohe včiel v ekosystéme, možnostiach chovu a vytvoriť im vhodné podmienky na život v mestskom prostredí,“ približuje Mária Smiešková, vedúca Oddelenia životného prostredia v Dúbravke. Vedeli ste napríklad o tom, že včela má päť očí, že v jednom úle ich žije aj 60-tisíc, a že na vyprodukovanie jedného pohára medu musia včely preletieť vzdialenosť dlhú ako trikrát okolo Zeme? Dúbravským včelám sa darilo aj vďaka podmienkam. Peter Svitek, koordinátor projektu Mestské včely, hovorí, že Dúbravka je prvou samosprávou s vlastným včelstvom. „Včely tu majú dosť potravy, podstatné je rozumne kosiť verejné priestranstvá, nechávať nepokosené plochy pre opeľovačov.“

Mestská časť osadila pri úľoch v záhrade úradu informačnú tabuľu. Na vrátnici miestneho úradu preventívne uskladnila aj pohotovostný balíček pre prípad alergickej reakcie.

„Úle nebezpečné nie sú. Včely ďalej do úľa ľudí nenapádajú,“ tvrdí Tomáš Blaškovič, ktorý pracuje ako odborník na včelstvá pre organizáciu Živica. „Ak aj niekto nevie, že má alergiu, je lepšie zistiť to v meste, kde sú blízko lekárne, než v horách mimo signálu.“

(lum)

Spomíname na Borisa Hradeckého

Počas leta nás navždy opustil Dúbravčan, aktívny a pracovitý človek Boris Hradecký. Ako komunálny poslanec v rokoch 2010 – 2018 dbal na to, aby Dúbravka ostala aj napriek developerským projektom, ktoré priniesla doba, zelená. K tomu vždy smerovali i jeho aktivity v Komisii územného rozvoja, výstavby, dopravy a podnikateľských aktivít, ktorej bol doteraz členom. Okrem komunálnej politiky bol v rokoch 2006 - 2010 aj poslancom Národnej rady SR. Rád počúval Elvise Presleyho a športoval. Česť jeho pamiatke.

Kvety v záhonoch prekvapili v lete

Po jarných záhonoch cibulovín mestská časť pripravila letnú novinku. Ľalie a lúčne kvety potešili na siedmich miestach – pri úrade Pri kríži, pri Parku Pekníkova, pri bývalej sobášnej sieni, Kostole Duchu Svätého, fontáne na Bazovského, na Bilíkovej a Talichovej ulici.

OBNOVA LURDSKEJ JASKYNE

Farnosť BA-Dúbravka postupne rekonštruuje celý areál národnej kultúrnej pamiatky - Kaplnky Ružencovej Panny Márie, a tiež tunajšej Lurdskej jaskyne. Práce na Brižitskej ulici postupujú. Vstup do priestoru jaskyne je preto dočasne uzavretý, sochy uložené do farského depozitu. Obnova by mala skončiť v septembri tohto roka, keď farnosť plánuje aj opätovné sprístupnenie priestoru obyvateľom. Farnosť prosí návštevníkov, aby počas rekonštrukcie neprinášali kahance k jej dočasnému oploteniu.

Dúbravčania zbierali pomôcky

Už siedme leto mestská časť organizovala zbierku použitých aj nepoužitých školských pomôcok. Dúbravčania prinášali najmä ceruzky, farbičky, pravítka, perá, zošity, školské tašky či knižky. Pomôcky mestská časť distribuovala deťom zo sociálne slabších rodín.

Pýtame sa za vás: Prečo sa zaočkovať proti COVID-19, keď sme zdraví?

Je to jediné zásadné riešenie

Vedomé šírenie negatív a dezinformácií spojených s vakcináciou proti COVID-19 vyvoláva veľké zneistenie nielen v našej spoločnosti. I napriek vysokému podielu zaočkovaných je potrebné aj v Bratislavskom kraji mieru zaočkovanosti zvýšiť. O tom, že momentálne nemáme lepšie riešenie, sa s vicežupanom BSK za oblasť zdravotníctva, MUDr. Jurajom Štekláčom, rozprávala herečka Zita Furková.

Pán doktor, prečo sa majú proti COVID-19 očkovať zdraví ľudia?

„Spoločnosť by mala porozumieť tomu, že očkovanie nie je absolútne, ale v tejto dobe jediné zásadné riešenie. Váhajúcim obyvateľom Bratislavského kraja z môjho pohľadu nepomôže iba zistenie, či vírus vznikol vo voľnej prírode, alebo bol podľa mnohých cielene umelo vyrobený. Po skúsenostiach z ostatného obdobia, keď z dôvodu pandémie už doslova kolaboval náš systém zdravotníctva, sa musíme zameriavať hlavne na prevenciu a riešenia. Keďže výsledok pôsobenia vírusu je taký, aký je, z pohľadu medicíny nám preto ako jediné relevantné zostalo očkovanie. Mnohí ľudia pandémiu buď podceňujú, alebo sa spoliehajú na faktor šťastia. V každom prípade, aj keď je človek zdravý, zdravo žije a dodržiava pandemické opatrenia, to ešte stále neznamená, že práve uňho nemôže mať COVID-19 vážny priebeh. My o víruse vieme pomerne dosť, ale nevieme všetko. Vírus sa správa doslova nevyspytateľne. Na sto percent nie je isté, kto bude mať ľahký a kto ťažký priebeh s následkami. A navyše, paradoxne, mnohí ľudia, ktorí mali priebeh ochorenia ľahký, majú často závažné chronické ťažkosti až po prekonaní ochorenia. Čiže z tohto pohľadu nie je podstatné, že ste teraz zdraví. So skúsenosťami, ktoré momentálne máme, je aj pre dnes zdravých ľudí potrebná prevencia, a tou je zaočkovať sa. Lebo v tejto situácii najhoršia vakcína je žiadna vakcína.“

Veľa sa hovorí o negatívnych vedľajších účinkoch. Ľudia majú aj z tohto dôvodu veľké obavy a radšej sa nezaočkujú. Čo si o tom myslíte?

„Pacientovi treba dostatočne a zrozumiteľne vysvetliť, čo sa bude diať s jeho organizmom a zdravím. Nemôžeme od neho očakávať, že sa rozhodne na základe toho, že niečo nevie. Treba si uvedomiť, že väčšina odporcov očkovania nepatrí medzi vedecké elity. A nedisponuje ani laboratóriami, v ktorých sa roky dôsledne overujú dosiahnuté zistenia. Ocitli sme sa vo virtuálnej dobe, keď ľudia veria viac tomu, čo sa píše na internete vrátane rôznych konšpirácií, poloprávdy a prekrútených faktov. My však žijeme v realite. Skutočnosť je taká, že koronavírus je tu. Ohrozuje nás a najúčinnjšou formou obrany je očkovanie. S informáciami o vedľajších účinkoch vakcín sa stretávame aj my – lekári. Keďže sa práve o nich pomerne často hovorí, prirodzene vyvolávajú väčšie pochyby a obavy. Na celom svete sú proti ochoreniu COVID-19 zaočkované desiatky až stovky miliónov ľudí a vážne vedľajšie účinky sa vyskytujú v mili- až mikropercente. Ľudia si ich často spôsobujú aj sami, a to najmä nedodržiavaním odporúčaní po očkovaní. V prípade pochybností a obáv je potrebné, aby sme dôverovali odborníkom.“

Vynáška:

Juraj

Droba:

„Na zdraví obyvateľov kraja nám záleží, a preto sme sa rozhodli priniesť odpovede na najčastejšie otázky a obavy. Do informačnej kampane sme zapojili známe osobnosti, ktoré sa pýtajú za vás. Všetky rozhovory s odborníkmi z kraja na témy spojené s možno práve vašimi obavami nájdete na našom webe: bratislavskykraj.sk/koronavirus.“

Rady nielen dúbavským záhradkárom

Tešíme sa na krásne babie leto

Poznávame prírodu, jej obdivuhodné zákony a príroda nám pomôže spoznať samých seba. Aj o tom hovorí záhradkár MILAN TRSTENSKÝ, člen komunitnej Vodárenskej záhrady o. z. Živica.

Záhradkár koncom leta: Postupne, podľa stupňa zrelosti a použitia ovocia zbierame úrodu. Rozlišujeme obchodnú zrelosť – ovocie na uskladnenie prípadne transport, konzumnú zrelosť - plody zrelé podľa našej chuti určené na okamžitú spotrebu a zrelosť zberovú - čas najvhodnejší na oberanie plodov, využívame najmä pri zbere zimných odrôd hrušiek a jabĺčok. Kvety: Vyvádzame popínavé ruže. Po odkvitnutí režeme kvety gladiol. V septembri môžeme rezkovať drevnaté druhy alpíniok, presadzujeme trvalky. Koncom septembra môžeme začať s výsadbou tulipánov. Drobné ovocie: Vysádzame predpestované jahody. Ovocné stromy: Dokončíme letný rez broskýň, presvetľujeme čerešne, slivky a orechy. Podopierame vetvy príliš zaťažené ovocím, zbierame opadané jablká a hrušky. Opadané ovocie spracujeme na mušty, kompóty alebo želé. Zhnité vyvezieme do jamy a posypeme vápnom. Pripravíme priestory na skladovanie zimných odrôd jabloní a hrušiek. Zelenina: Zberáme kríčkovú fazuľku, rajčiaky a papriky. Cukety, patizóny a tekvicu skladujeme v chladných tmavých priestoroch. Z rajčiakov si pripravíme domáci kečup a paradajkové polievky. Skúsime s pridaním papriky, cesnaku a cibule pripraviť pikantný balkánsky kaviár – ajvar. Nezabudneme ani na klasické lečo.

Pri likvidácii nelegálneho odpadu je dôležité vlastníctvo pozemku

Odstránenie sa začína pátraním

Text: Lucia Marcinátová

Kusy tehál, dlažba, starý komín, záchod, drevené laty aj pneumatiky. Odpad prekvapí miestom a aj svojím rozsahom. Nelegálnu skládku objavujeme v lese kúsok od záhradiek v kopci pod bunkrami, podobné sa dajú nájsť aj pri Veľkej lúke, na Krčacoch či Poliankach.

Na poslednom miestnom zastupiteľstve sa na odpady neďaleko archeologickej oblasti Villa Rustica pýtal poslanec Marcel Burkert. Interpeloval miestny úrad a chcel vedieť, ako koná.

Nezákonne umiestnený odpad alebo „čiernu skládku“ upravujú Štatút hlavného mesta, všeobecne záväzné nariadenie o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti a tiež zákon o odpadoch. Na podrobnosti a postupy v súvislosti so skládkami sme sa spýtali na Oddelení životného prostredia miestneho úradu.

Prvé - oznámenie

Najskôr je potrebné skládku, čiže nezákonne umiestnený odpad, oznámiť.

Môže to urobiť v podstate ktokoľvek a skládku nahlásiť buď orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva - čiže okresnému úradu, alebo obci.

„Vlastník, správca, nájomca nehnuteľnosti, na ktorého pozemku sa nachádza nezákonne umiestnený odpad, musí do troch dní, odkedy o odpade vie, informovať príslušný orgán štátnej správy odpadového hospodárstva alebo príslušnú obec,“ vysvetľuje odborník z oddelenia životného prostredia mestskej časti. „Obec a orgán štátnej správy odpadového hospodárstva sa musia o týchto podaných oznámeniach navzájom informovať.“

Obhliadka a zisťovanie

Po oznámení skládky nasledujú jej obhliadky. Robia ju poverení zamestnanci štátnej správy odpadového hospodárstva a zodpovedný zamestnanec obce. Na obhliadke zisťujú množstvo a druh odpadu na pozemku.

„Zamestnanec štátnej správy odpadového hospodárstva následne určí, či došlo k spáchaniu trestného činu, ak áno, odstúpi vec na riešenie polícii. V prípade, že k nemu neprišlo, zisťuje pôvodcu odpadu a tiež to, či vlastník, správca, nájomca dotknutej nehnuteľnosti nezanedbal svoje povinnosti,“ dodáva odborník oddelenia životného prostredia.

Keď úrady zistia pôvodcu odpadu, prípadne zanedbanie povinnosti vlastníkom, správcom alebo nájomcom, určia, kto je povinný odpad odstrániť. Ak sa zanedbanie povinnosti alebo pôvodcu odpadu nezistí, úrad určí zodpovedného na odstránenie odpadu. Odpad môže odstrániť obec, orgán štátnej správy odpadového hospodárstva alebo vlastník, správca alebo nájomca nehnuteľnosti.

Vlastník a odstraňovanie

Prednosta miestneho úradu Rastislav Bagar na interpeláciu poslanca Burkerta odpovedal, že obec musí pri nelegálne uloženom odpade postupovať v súlade so zákonom. Ak nie je skládka na pozemku mestskej časti, musí to nahlásiť okresnému úradu a čakať na jeho rozhodnutie. Upozornil, že v takom prípade ide o cudzí majetok, pozemok.

„Mestská časť nemôže na cudzí majetok a pozemok zo zákona minúť ani cent,“ dodal poslanec a advokát Dušan Mikuláš. „Nemôže konať inak.“

Zákon o obecnom zriadení totiž zakazuje obci vynakladať finančné prostriedky na účely, ktoré nesúvisia so správou či údržbou obecného majetku.

Obec tiež nemá právo nariaďovať v zmysle všeobecne záväzného nariadenia vyčistenie súkromného pozemku. V kompetencii to má výlučne orgán štátnej správy odpadového hospodárstva.

Iná situácia nastáva vtedy, ak je nelegálny odpad na pozemkoch mestskej časti alebo mesta. Ak ide o odpad na pozemkoch, ktoré vlastní alebo spravuje mestská časť, odpad potom odstraňuje. Nezákonne uložený odpad na pozemkoch mesta odstraňuje hlavné mesto v zmysle Štatútu hlavného mesta.

Kam hlásiť nelegálne skládky?

Občania môžu odpad umiestnený v rozpore so zákonom nahlásiť písomne na Okresný úrad Bratislava Tomášikova 46, 832 05 Bratislava, alebo na Magistrát hlavného mesta, Primaciálne námestie 1, 814 99 Bratislava, alebo elektronicky na zivotneprostredie@bratislava.sk alebo prostredníctvom portálu www.odkazprestarostu.sk.

Postup pri odstraňovaní nelegálnej skládky

Oznámenie o skládke listom, prípadne prostredníctvom webovej stránky

hlavného mesta

Oznámenie musí obsahovať špecifikáciu lokality (GPS, fotografia mapy lokality..)

Druh odpadu (stavebný, komunálny, nábytok, plasty...)

1. oznámenie magistrátu

Adresa: Primaciálne nám. 1,

814 99 Bratislava

Webová stránka:

Život v metropole → Komunálny odpad → Evidencia skládok → Nahláste skládky

Na základe podaného oznámenia,

musí magistrát nahlásiť výskyt

nelegálnej skládky:

Okresnému úradu v Bratislave – odboru starostlivosti o životné prostredie

2. oznámenie mestskej časti,

v ktorej je nelegálna skládka

Na základe podaného oznámenia, musí mestská časť nahlásiť výskyt nelegálnej skládky:

Okresnému úradu v Bratislave – odboru starostlivosti o životné prostredie

Magistrátu hlavného mesta

OKRESNÝ ÚRAD V BRATISLAVE

Na základe oznámenia magistrátu alebo mestskej časti začne zisťovanie osoby zodpovednej za umiestnenie odpadu na nehnuteľnosti a identifikuje vlastníkov, správcov alebo nájomcov nehnuteľností.

Ak zistí osobu zodpovednú za umiestnenie odpadu nariadi vyčistenie nelegálnej skládky na náklady zodpovednej osoby.

Ak nezistí osobu zodpovednú za umiestnenie odpadu, začne správne konanie za účelom, či vlastník, správca alebo nájomca danej nehnuteľnosti:

- a) je pôvodcom odpadu,
- b) neurobil všetky opatrenia na ochranu svojej nehnuteľnosti, ktoré je povinný vykonať podľa osobitných predpisov, alebo nesplnil povinnosti podľa rozhodnutia súdu, alebo
- c) mal z tohto uloženia odpadu majetkový alebo iný prospech.

Ak sa preukáže niektorá zo skutočností, vlastník, správca alebo nájomca danej nehnuteľnosti, odstráni nelegálnu skládku na vlastné náklady

Ak Okresný úrad nezistí osobu zodpovednú za umiestnenie odpadu na nehnuteľnosti a zároveň sa nepreukáže žiadna zo skutočností, zabezpečí zhodnotenie odpadu alebo zneškodnenie odpadu na vlastné náklady vlastníka, správcu, nájomcu pozemku alebo Okresný úrad.

Bratislavský samosprávny kraj udeľoval výročné ceny Samuela Zocha

Večer v záhrade patrilo osobnostiam

Text: Lucia Marcinátová

Ľudská trénerka a podporovateľka športu, významný odborník a profesor i výnimočný básnik, literát, umelec. Každý iný, každý osobitý, každý výnimočný. Každý právom ocenený. Župa vzdala hold osobnostiam regiónu.

Biely vejár, repelent a program. Takú výbavu rozdávali pri vstupe na slávnostný galavečer, ktorý organizoval Bratislavský samosprávny kraj v záhrade Vodárenského múzea. Obava pred útokom komárov sa však nenaplnila a letný večer venovaný osobnostiam sa dal vychutnať naplno.

Znela hudba, spev, slová vďaky, zamyslenia, potlesk...

32 ocenených

Kraj od roku 2002 oceňuje osobnosti, ktoré významným spôsobom podporili rozvoj regiónu alebo pomáhajú iným obyvateľom v kraji. Ocenil už vyše stovku laureátov.

Návrhy mohli aj tento rok zasielať poslanci, starostovia i široká verejnosť. Nominácie napokon schválili poslanci zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja.

Podujatím pri príležitosti odovzdávania výročných cien Samuela Zocha sprevádzala moderátorka Lucia Forman. Nominovaných bolo v tomto roku 54 významných ľudí, ocenených nakoniec 32. Medzi nimi aj tri osobnosti, ktoré určila mestská časť Bratislava-Dúbravka.

Odovzdávania sa zúčastnili aj zástupcovia mestskej časti: vicežupan Juraj Štekláč, ktorý aj jednu z cien odovzdával, viceprimátorka Zdenka Zaťovičová a starosta Martin Zaťovič. O kultúrny program sa postarala hudobná skupina Hex.

Poruchy komunikácie

Afázia, dyzartria, apraxia... ťažké slová a ešte náročnejšie ich riešenie. Ide o neurogénne poruchy komunikácie u dospelých, ktorým sa už dlhší čas venuje klinický logopéd, profesor Zsolt Cséfalvay.

Dúbravčan a odborník, ktorý už viac ako 30 rokov skúma afáziu a dyzartriú, s osobitným akcentom na diagnostiku a terapiu základných neurogénnych porúch komunikácie.

Profesor a vedúci Katedry logopédie na Pedagogickej fakulte UK v Bratislave, klinický logopéd, člen Vedeckej rady UK prebral ako prvý nominovaný mestskou časťou vo Vodárenskej záhrade Pamätný list predsedu samosprávneho kraja za rok 2020.

Byt na Bagarovej

Dáme nominovanej mestskou časťou odovzdal Bratislavský samosprávny kraj Výročnú cenu Samuela Zocha. Ocenenie pre legendárnu trénerku krasokorčuľovania Hildu Múdrú, ktorá doviedla Ondreja Nepelu k olympijskému zlatu, prebral na slávnostnom podujatí jej syn Pavol Múdry.

Hilda Múdra má dnes 95 rokov, žije v zariadení sociálnych služieb a už je, žiaľ, odkázaná na pomoc. Cenu jej tam bol osobne odovzdať župan Juraj Droba.

My spomíname na oslavu jej 90tky. Keď mali Dúbravské noviny tú česť robiť s ňou rozhovor. Stretli sme sa na dúbravskom sídlisku u nej doma. A hoci sa narodila vo Viedni pod menom Hildegard Klimpel, doma sa cíti v Bratislave, a ako nám aj prezradila - v Dúbravke.

Byt na Bagarovej ulici si legendárna trénerka vybrala, pretože sa jej páčilo, že je k nemu špajza i šatník, a navyše nie je ďaleko od mesta ani prírody. Nepela, ktorý získal zlatú medailu v roku 1972 na Olympijských hrách v Sappore, mal byť o poschodie vyššie.

Trénovať ho začala pre jeho trpezlivosť. „Prišla za mnou na štadióne pani Nepelová, či by som sa nepozrela na jej syna, priniesla na začiatok sto korún a lekvár, vzala som si len ten lekvár. Ondrej tancoval v prípravke už 14 dní a nikto sa na ňo ani nepozrel. Tak som mu dala robiť jeden cvik a odišla sa venovať niekomu inému,“ spomína Hilda Múdra v rozhovore pre Dúbravské noviny. „Prišla som o dve hodiny a Ondrej stále robil ten cvik, bez prestávky. Tak som zistila, že z neho môže niečo byť. Cez usilovnosť sa dostal ďaleko, veľa trénoval. Mnohí talentovanejší, nemali takú trpezlivosť.“

Osamelý bežec

Za tretieho oceneného Dúbravčana Ivana Štrpku, prevzala cenu jeho dcéra. Ivan Štrpka je slovenský básnik, prozaik a textár, člen básnickej skupiny Osamelí bežci. Jeho básnické texty sa stali priam legendárnymi aj vďaka spolupráci s hudobníkom Dežom Ursinym.

V Dúbravke ho môžeme stretnúť dodnes a možno sa to podarí aj na septembrovom podujatí Spomienka na Deža v parku na Fedákovej.

Venované je práve odkazu Deža Ursinyho, hudobníka, dramaturga, ktorý žil a tvoril na Fedákovej 24. Dúbravské noviny plánujú na 18. septembra štvrtý ročník podujatia.

Vynáška:

Hilda Múdra

legendárna trénerka krasokorčuľovania. Pätnásť rokov trénovala Ondreja Nepelu, dovedla ho k zisku troch svetových a piatich európskych titulov aj olympijskému triumfu v Sappore. Okrem neho viedla aj Jozefa Sabovčíka, Mariána Filca, staršieho brata trénera Jána Filca či Agnesu Buřilovú. Na záver trénerského pôsobenia sa Hilda Múdra venovala autistom a mentálne postihnutým. Ukazovala, že korčuľovanie môže byť aj terapiou.

Ivan Štrpka

Básnik, textár a prekladateľ, patrí k legendárnej básnickej skupine Osamelí bežci. Jeho texty sa stali legendárnymi aj vďaka spolupráci s hudobníkom Dežom Ursinym. Ich spoločné dielo je zaznamenané

na jedenástich albumoch. Jeho tvorbu ocenili Cenou Ivana Krasku, Cenou asociácie spisovateľských organizácií Slovenska i Cenou Dominika Tatarku.

Zsolt Cséfalvay

Vedúci Katedry logopédie na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave Pôsobil na I. neurologickej klinike Fakultnej nemocnice v Bratislave ako klinický logopéd. Od založenia Slovenskej asociácie logopédov až doteraz je členom jej predsedníctva. Viac ako 30 rokov sa venuje výskumu afázie a dyzartrie.

24 ocenených prezidentkou Zuzanou Čaputovou v abecednom poradí:

Sándor Beke, Medaila prezidenta Slovenskej republiky, za významné zásluhy o rozvoj Slovenskej republiky v oblasti kultúry a umenia

Jaroslav Budz, Kríž Milana Rastislava Štefánika I. triedy in memoriam, za zásluhy o záchranu ľudského života s nasadením vlastného života

Pavol Čekan, Rad Ľudovíta Štúra II. triedy, za mimoriadne zásluhy v oblasti vedy, najmä v oblasti vývoja a výroby testov na vírus SARS-CoV-2

Pavol Demitra, Rad Ľudovíta Štúra I. triedy in memoriam, za mimoriadne zásluhy v oblasti športu a za mimoriadne šírenie dobrého mena Slovenskej republiky v zahraničí

Vladimír Godár, Rad Ľudovíta Štúra III. triedy, za mimoriadne zásluhy o rozvoj Slovenskej republiky v oblasti kultúry a umenia, ako aj za významné šírenie dobrého mena Slovenskej republiky v zahraničí

Agnieszka Holland, Medaila prezidenta Slovenskej republiky, za významné zásluhy o rozvoj Slovenskej republiky v oblasti kultúry a umenia

Agnesa Horváthová, Pribinov kríž III. triedy, za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenskej republiky a za prínos v literárnej tvorbe v rómskom jazyku

Zdeno Chára, Rad Ľudovíta Štúra II. triedy, za mimoriadne zásluhy v oblasti športu a za mimoriadne šírenie dobrého mena Slovenskej republiky v zahraničí

Rudolf Chmel, Rad Ľudovíta Štúra I. triedy, občiansky, za mimoriadne zásluhy o demokraciu a jej rozvoj, ľudské práva a slobody a ich ochranu

Vasíl Jabur, Pribinov kríž III. triedy, za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenskej republiky a za zásluhy pri kodifikácii rusínskeho jazyka

Helena Jurasovová, Pribinov kríž II. triedy, za celoživotné mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenskej republiky, osobitne v umelecko-vzdelávacej činnosti v oblasti detského scénického folklorizmu

Kristína Križanová, Pribinov kríž III. triedy, za mimoriadne zásluhy o sociálny rozvoj Slovenskej republiky

Ivan Leitman, Pribinov kríž III. Triedy, za mimoriadne zásluhy o sociálny rozvoj Slovenskej republiky

Vladimír Michal, Pribinov kríž III. triedy, za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenskej republiky

Hilda Múdra, Rad Ľudovíta Štúra I. triedy, za mimoriadne zásluhy v oblasti športu a za mimoriadne šírenie dobrého mena Slovenskej republiky v zahraničí

Chaviva Reiková, Rad Ľudovíta Štúra III. triedy in memoriam, za mimoriadne zásluhy o demokraciu a jej rozvoj, ľudské práva a slobody a ich ochranu

Pavel Rychetský, Rad Bieleho dvojkríža III. triedy, za mimoriadne zásluhy o rozvoj vzťahov medzi Českou republikou a Slovenskou republikou, najmä v oblasti práva a ústavného súdnictva

Anna Šestáková, Rad Ľudovíta Štúra III. triedy, za mimoriadne zásluhy o demokraciu a jej rozvoj, ľudské práva a slobody a ich ochranu

Magdaléna Špotáková, Rad Ľudovíta Štúra III. triedy, za mimoriadne zásluhy o rozvoj Slovenskej republiky v sociálnej oblasti, najmä v oblasti psychologickkej starostlivosti o rodiny s deťmi s postihnutím a zo sociálne znevýhodneného prostredia

Ivan Štrpka, Pribinov kríž II. triedy, za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenskej republiky

Milan Šútovec, Rad Ľudovíta Štúra III. triedy, za mimoriadne zásluhy o demokraciu a jej rozvoj, ľudské práva a slobody a ich ochranu

Károly Tóth, Rad Ľudovíta Štúra III. triedy in memoriam, za mimoriadne zásluhy o demokraciu a jej rozvoj, ľudské práva a slobody a ich ochranu, ako aj za podporu interetnického a interkultúrneho porozumenia

Dezider Ursiny, Pribinov kríž II. triedy in memoriam, za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenskej republiky

Ján Zavarský, Pribinov kríž III. triedy, za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenskej republiky

Trénerka, básnik aj hudobník

Prezidentka ocenila Dúbravčanov

Letný horúci večer a zrazu osvieženie, prekvapenie. Prezidentka SR Zuzana Čaputová odovzdávala štátne vyznamenania a medzi 24 ocenenými osobnosťami boli až traja z Dúbravky. Tri osobnosti, ktoré si zaslúžia obdiv.

„Každý, kto dnes dostane ocenenie, bol a je svojím životom pre všetkých inšpiráciou,“ povedala vo svojom príhovore pred odovzdávaním štátnych vyznamenaní prezidentka SR Zuzana Čaputová.

Štátne vyznamenania odovzdala 24 osobnostiam pri príležitosti 28. výročia vzniku samostatnej Slovenskej republiky. Ocenenia dostalo 16 mužov a 8 žien.

Tréner poctivec so srdcom

Keď sme na jeseň minulého roka nominovali legendárnu trénerku krasokorčuľovania Hildu Múdrú a básnika Ivana Štrpku na ocenenie Bratislavského samosprávneho kraja, ani nám na um nezišlo, že rovnaké nominácie o necelý rok bude mať aj prezidentka Zuzana Čaputová, a že ceny dostanú Dúbravčania skoro v rovnakom termíne.

„Vďaka veľkému zapálenému srdcu pre šport boli zverenci pani Hildy úspešní v medzinárodnej konkurencii a vďaka nemu je tiež vážená a rešpektovaná v celom športovom svete. Medzinárodný olympijský výbor jej zásluhy ocenil udelením Medaily Pierra de Coubertina,“ napísala o Hilde Múdrej pani prezidentka v súvislosti s ocenením. Tajomstvo svojho úspechu ako trénerky slovenských krasokorčuľiarov prezradila Hilda Múdra sama: „Naučila som sa, že tréner nemusí byť až taký veľký odborník, ale musí byť najmä poctivec a mať zapálené veľké srdce pre šport“.

Ocenenie z mimoriadne zásluhy v oblasti športu a za mimoriadne šírenie dobrého mena Slovenskej republiky v zahraničí prebral z rúk prezidentky syn Pavol.

Ursiny-Štrpka

Pribinov kríž II. triedy in memoriam, za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenskej republiky Zuzana Čaputová venovala spevákovi, umelcovi, dramaturgovi, Dúbravčanovi Dežovi Ursinymu. V jeho Zápisníku sa zachovala veta, ktorá bola jeho vyznaním a zároveň aj odkazom. V súvislosti s ocenením ju pripomenula pani prezidentka: „Život je vlastne jedna súvislá šanca, ktorú môžeme zhodnotiť alebo premrhať, šanca stať sa sebou. Je to vlastne naša jediná povinnosť, lebo všetko v tomto prejavenom svete sa chce a musí nakoniec stať tým, čím sa stať má.“

Jeho hudba počas slávnostného večera v Slovenskej filharmónii zaznela v podaní jeho syna Jakuba v sprievode kláves Valéra Mika. Zaznela podmanivá pieseň Deža Ursinyho Pod hladinou z legendárneho albumu Modrý vrch, ktorý vznikol v roku 1981 v spolupráci s textárom, básnikom Ivanom Štrpkom.

Ten patril k ďalším oceneným prezidentkou, v poradí treťou osobnosťou z Dúbravky. Tvorbu Ivana Štrpku ohodnotili aj Cenou Ivana Krasku, Cenou asociácie spisovateľských organizácií Slovenska i Cenou Dominika Tatarku.

Spoločné dielo Ursiny-Štrpka je zaznamenané na jedenástich albumoch. Bol to práve Dežo Ursiny, kto veľmi hlboko vystihol podstatu jeho tvorby: „Štrpkove texty a práca s nimi sa stali pre mňa osudovou potrebou, pretože sú uzdravujúce. Ja som okrem neho samého prvý, komu je umožnené ich liečivú moc zakúšať.“

(lum)

Pätnáste leto v znamení umeleckých remesiel

Štyri uletené týždne v dome kultúry

Umelecký letný tábor sa toto leto konal už po pätnásty raz. Prvý deväťtýždňový „ÚLET“ prebehol v roku 2002 v Dúbravskom ateliéri na Bazovského ulici (dnes denné centrum seniorov). Neskôr sa ateliér aj s táborom presťahoval o kúsok vyššie do Centra rodiny a napokon zakotvil v dome kultúry.

Dúbravský ateliér vznikol vďaka súhre šťastných okolností. Mestská časť Bratislava-Dúbravka v tom čase, teda v roku 2002, zrekonštruovala budovu na Bazovského ulici a nebolo celkom jasné jej využitie. Vtedajší šéfredaktor Dúbravských novín Ľubo Navrátil navrhol, že by sa v lete mohol konať umelecký letný tábor a úradujúci poslanci a starosta projekt schválili a podporili.

Dúbravské noviny vypísali zbierku náradia a materiálu, priestory sa zariadili použitým nábytkom a prvé remeselné leto sa mohlo začať. Počas deviatich týždňov v roku 2002 sa tábora zúčastnilo vyše 160 detí, takže Dúbravský ateliér sa ešte v tom roku „inštitucionalizoval“, dostal vlastný rozpočet a s príchodom výtvarníčky Zuzany Brliťovej začal pôsobiť celoročne.

Dúbravský ateliér

Od počiatku sa dielne zaoberali hlavne umeleckými remeslami a duch moderny zavial v ateliéri s príchodom Zuzky Brliťovej o rok neskôr. To znamená, že okrem klasických postupov ako keramika, koža, drevo, drôt a čiernobiela fotografia sa udomácňovali moderné techniky ako akryl, servítkovanie, umelecké pretváranie druhotných surovín a pod. Pre zaujímavosť uvedme, že v tom čase tu ako lektorka pracovala aj redaktorka Markízy Zuzka Ondrušková (dnes Ferenčáková), ale aj Silvia Moravcicová Bučková, ktorá dodnes vedie krúžok šikovných rúk, drotárka Janka Čierna či nebohý rezbár Stano Pekár.

S prestávkami pätnásť rokov

Aj keď sa činnosť Dúbravského ateliéru na čas prerušila, s príchodom nového vedenia obce v roku 2014 sa Letné umelecké tábory obnovili a konali sa v Centre rodiny na Bazovského 6, čiže len pár metrov od pôvodného pôsobiska. „Umelecké remeslo sme zrovnoprávnili s modernou a dnes si deti popri pletení košíkov a výrobe drôtených šperkov vyrábajú vlastnoručne dizajnované tričká, servítkujú, lejú mydielka a sviečky, maľujú modernými i klasickými technikami, sypú pieskové mandaly, získavajú vedomosti o histórii svojho okolia, hrajú divadelné etudy a učia sa fotiť a nakrúcať,“ upresňuje Ľubo Navrátil a dodáva, že najväčšej obľube sa tešil krúžok pečenia palacinek, ale napríklad krúžok upratovania sa neujal. Deti ho vraj pokladajú za málo kreatívny.

Umenie ako dobrodružstvo

Výchova k umeniu a výchova umením, umenie hrou, umenie s nadhľadom, umenie ako dobrodružstvo, umenie ako zážitok a forma zábavy, aby sa nám deti bezprizorne netúlali po sídlisku, to je leitmotív tímu, ktorý pripravoval aj tohoročný tábor. Obľúbená bola aj tento rok keramika a okrem prepojenia s Dúbravským múzeom začala fungovať aj spolupráca s miestnou knižnicou a jej návšteva „úletníkmi“.

Popri súčasnom konzumnom spôsobe života získavajú deti zážitky často nie vlastnou účasťou, ale sprostredkovane cez rozličné médiá vo virtuálnom svete. Tábory a krúžky s umeleckým zameraním sa usilujú podnietiť deti k vlastnej účasti na nových dobrodružstvách prostredníctvom umenia, hier a spoznania nových ľudí, naučiť ich novým zručnostiam, stimulovať ich ku kreativite, k novému poznaniu, k seberealizácii, kultivovaniu a rozvíjaniu osobnosti, fantázie, výrazových možností, hodnôt, zmysluplnému tráveniu voľného času, k tomu, aby sami niečo vytvárali a nielen konzumovali.

„Deti sú cieľovo orientované a majú veľkú radosť z vlastných výrobkov. Nie je pravda, že sú menej šikovné, ako sme boli v ich veku my, len zručnosť z nich treba trochu dlhšie dolovať, veď s ručnými prácami sa v dnešnej dobe stretávajú omnoho menej ako predchádzajúce generácie“ dodáva Ľubo Navrátil.

Umeleckú a remeselnú činnosť od začiatku podporujú dúbavskí miestni, mestskí i župní poslanci, vedenie obce i Bratislavský samosprávny kraj. Za pätnásť rokov fungovania ateliéru sa v umeleckých letných táboroch vystriedalo vyše 1700 detí. Aj toto leto ich v štyroch turnusoch bolo takmer 120, ale z kapacitných a technických dôvodov organizátori museli dve desiatky záujemcov odmietnuť.

Tábor sa začína organizovať už začiatkom apríla a podrobnejšie informácie o ňom nájde na FB stránkach Dúbravský úlet a Dom kultúry Dúbravka.

(luna)

Atletický, tanečný, futbalový či umelecký. Kam na krúžok v Dúbravke?

Smiem prosiť? Na parket, futbalový trávnik aj atletickú dráhu

Hoci nevieme, aká bude jeseň, či ďalšia vlna pandémie nestopne tréningy a krúžky, plánovať i snívať však treba. Nech je voľný čas v pohybe, tvorivý, zmysluplný....Dúbravské noviny preto oslovili kluby, tanečné školy, organizácie a pripravili sme prehľad krúžkov a voľnočasových možností v mestskej časti. Vyberať je z čoho, stačí vyskúšať...

Športová príprava Tomáša Kuťku

Kde: základné školy a MŠ Fedákova, Nejedlého

Kedy: tréningy na školách od októbra

Pre koho: predškolačníci a 1 – 6 ročník ZŠ

Kontakt: 0902 834 949, tomaskutka111@gmail.com

Krúžky na základných a materských školách vedie už niekoľkú sezónu Tomáš Kuťka mladší, známy ako tanečník rock'n'rollu. „Krúžok je zameraný na pohybové aktivity pre deti a mládež, venujeme sa gymnastike, pohybovým hrám, rytmickým a tanečným cvičeniam ako akrobatický rock and roll,“ priblížil tréner. Talentové skúšky sa nerobia, pristúpiť môže každé dieťa s chuťou športovať. Od októbra sú naplánované tréningy na ZŠ Nejedlého: pondelok 15.00 – 16.30, štvrtok 14.00 –15.30 pre školákov a streda 15.00 –16.00, piatok 15.00 –16.00 pre škôlkarov. Na ZŠ Sokolíkovej utorok 14.00 –15.30, na ZŠ

Pri kríži piatok 16.30 –18.00 a na ZŠ Beňovského štvrtok 17.00 –18.00. V MŠ Fedákova utorok 16.00 – 17.00 pre starších škôlkarov a štvrtok 16.00 –16.30 pre mladších škôlkarov.

Futbalový klub polície (FKP) Bratislava

Kde: futbalový štadión ŠCP Bratislava M.SCH .Trnavského 2/a

Kedy: nábor bude prebiehať v septembri a októbri - utorok, stredu, štvrtok – 17.00 - 18.00.

Pre koho: chlapci a dievčatá vo veku 5 -15 rokov

Kontakt: www.fkp.sk, Fkp Bratislava na FB

Futbalový klub polície (FKP) Bratislava je futbalový klub, ktorý je nástupcom slávnejších klubov ako ČH Bratislava a ŠKP Bratislava. Trénuje na futbalovom štadióne ŠCP Bratislava M. SCH. Trnavského 2/a.

Nábor do futbalového klubu bude prebiehať v septembri a októbri v utorok, stredu, štvrtok 17.00 – 18.00. Talentové skúšky klub nerobí, vítané sú všetky deti, ktoré chcú hrať futbal, a to chlapci aj dievčatá, od 5-15 rokov. Aktuálne združuje približne 180 detí vo veku od 5 do 17 rokov. „Momentálne máme zaregistrovaných v súťažiach Bratislavského futbalového zväzu sedem družstiev. V druhej lige máme družstvo starších žiakov, 2 družstvá mladších žiakov a 4 družstvá prípraviek,“ približuje predseda klubu Štefan Gubrica. „Okrem toho máme ďalšie dve družstvá predprípraviek a futbalový škôlku.“

Detský folklórny súbor Klnka

Kde: Dom kultúry Dúbravka

Kedy: konkurz bude 16. septembra

v Dome kultúry Dúbravka – 15.00 – 18.00

Pre koho: chlapci a dievčatá vo veku 4 -15 rokov

Kontakt: www.klnka.sk, DFS Klnka na FB

Detský folklórny súbor Klnka má viac než 40-ročnú tradíciu. Vznikol v roku 1978 na podnet bývalých členov umeleckého súboru Lúčnica.

Trénuje v Dome kultúry Dúbravka a odchoval stovky detí aj úspešných tanečníkov zo širokého okolia. V súbore dnes tancuje viac než stovka detí od 4 do 18 rokov. Takmer 30 rokov je s vedením Klnky spätá Ingrid Saňková, pedagogička, vedúca súboru, choreografka a dnes aj nosný pilier Klnky. „Venujeme sa slovenskému folklórnemu tancu, ale aj národným tancom iných krajín – balkánskym, írskym a podobne.“ Súbor reprezentoval Slovensko v takmer všetkých krajinách Európy a mnohých krajinách sveta. Konkurz Klnka plánuje 13. septembra v Dome kultúry Dúbravka od 15.00 – 18:00, určený je pre chlapcov a dievčatá od 4 do 15 rokov.

Tanečná škola La Portella

Kde: Koprivnícká 9/E

Kedy: prihlasovať sa na www.laportella.sk alebo ukázkovej hodine

Pre koho: pre deti od 3 rokov do 14 rokov

Kontakt: www.laportella.sk, laportellask@gmail.com,

+421 903 255 460

Tanečná škola La Portella sa venuje prevažne latino tancom a tanečnej príprave pre deti už od 3 rokov. V Bratislave škola pôsobí okrem Dúbravky aj v Ružinove či Petržalke, mimo hlavného mesta aj v Stupave a Žiline. V Dúbravke škola sídli na Koprivnickej 9/E. „Tanečný rok sa u nás začína v polovici septembra. Nie sme lovci talentov. Sme tanečná škola pre všetky deti. Našou náplňou je naučiť deti tancovať. Neskôr sa môžu členovia uchádzať o miesto v súťažných kategóriách,“ približuje za tanečnú školu Eddy Portella. La Portella pôsobí totiž aj ako športový klub, registrovaný v Slovenskom Zväze tanečného športu, a úspešne reprezentuje Slovensko aj na medzinárodných súťažiach. Nové deti sa môžu prihlasovať prostredníctvom stránky školy www.laportella.sk, prípadne prísť na ukázkové hodiny počas septembra.

Škola Breaku

Kde: Tanečné priestory Karola Adlera 19

Kedy: Tanečná sezóna sa začína 2. septembra

Pre koho: deti od 6 rokov

Kontakt: info@skolabreaku.sk, www.skolabreaku.sk alebo na FB

Škola Breaku je prvá tanečná škola na Slovensku, zameraná výlučne na break dance „Naším cieľom je inšpirovať deti a mládež efektívne tráviť voľný čas, rozvíjať svoj talent, osobnosť. Okrem pravidelných tréningov organizujeme množstvo iných podujatí, akými sú vystúpenia, súťaže, denné i pobytové tábory,“ približuje zakladateľ Školy Breaku, tréner a tanečník Roman Šamudovský a.k.a Dexter. Školu Breaku. Tanečná škola začína sezónu 2. septembra. Tréningy prebiehajú v tanečných priestoroch školy na ulici Karola Adlera 19 a sú vhodné pre dievčatá a chlapcov od veku 6 rokov. Nábor škola neorganizuje, dvere má otvorené každý. Škola Breaku trénuje a pôsobí v Dúbravke už od roku 2013. Je to miesto pre všetkých, ktorí sa chcú naučiť break dance (breaking).

Športová škola Galaktikos

Kde: ZŠ Pri kríži, Nejedlého, Sokolíkova, SPŠE K. Adlera

Kedy: nábory počas septembra na školách

Pre koho: pre deti narodené v rokoch 2005 - 2015

Kontakt: www.galaktikos.sk, galaktikos2012@gmail.com,

0905 560 348

Športová škola Galaktikos otvára už desiatu sezónu florbalové krúžky a profesionálne športové tréningy pre dúbavské deti. Prebiehajú na troch základných školách – Pri kríži, Nejedlého, Sokolíkova a Strednej priemyselnej škole Karola Adlera. „Do nášho portfólia tréningových centier pribudlo aj Centrum voľného času Klokán. Spolupracujeme tiež s atletickým klubom HNTN,“ hovorí zakladateľ a predseda klubu Marián Polák.

Trénovať môžu všetky deti narodené v rokoch 2005 – 2015. Klub hľadá aj talenty z radov stredoškólkov a gymnazistov. Nábory prebiehajú zväčša formou workshopov - teda ukážkových tréningov, počas septembra na dúbavských základných školách. „Ponúkame žiakom prvých a druhých ročníkov tréningy do konca kalendárneho roka za symbolickú výšku klubového príspevku,“ dodal Marián Polák.

Tanečný klub Danube

Kde: školská budova Batkova 2

Kedy: zápis - 7., 8. a 13. september od 17.00 do 19.00

v priestoroch na Batkovej 2.

Pre koho: pre deti aj dospelých od 5 – 99 rokov

Kontakt: www.tkdanube.sk, posta@tkdanube.sk.

Tanečný klub Danube ponúka pohybovú prípravu, spoločenský tanec párov aj jednotlivcov. „Už 27 rokov sa venujeme všetkým formám spoločenského tanca a pohybovej prípravy detí od 5 rokov až po seniorov,“ približuje Andrej Mičúnek, predseda Tanečného klubu Danube, ktorý patrí k priekopníkom integrovaných tanečných párov aj za hranicami. „Novinkou tohto ročníka je tango argentino a heslom tancovať môže každý.“

Klub je otvorený pre ľudí od 5 do 99 rokov a aj pre ľudí rôzneho zdravotného postihnutia. V Dúbravke trénuje už viac než 20 rokov, v súčasnosti v priestoroch na Batkovej. Má viac ako 100 členov a na svojom konte i mnohé medzinárodné úspechy. Nábor klub robí niekoľko dní 7., 8. a 13. septembra od 17.00 – 19.00. Prihlasovať sa možno aj elektronicky na posta@tkdanube.sk.

Klub HNTN – Hraj na tie nohy

Kde: areál Britskej školy, areály dúbavských škôl, v zime telocvične

Kedy: nábor počas septembra na tartanovom ihrisku Britskej školy

Pre koho: pre každého, prioritne pre deti od 4 – 14 rokov

Kontakt: www.hntn.sk alebo na FB

Atletický klub HNTN, klub s hravým menom Hraj na tie nohy, sa orientuje na atletickú a všeobecnú pohybovú prípravu detí a mládeže od 4 do 14 rokov. „U menších detí sa zameriavame na všestranný atletický rozvoj, staršie deti sú už konkrétnejšie špecializované podľa talentu, daností a záujmu,“ hovorí predseda klubu Radek Šatka. „Dvere má u nás otvorené každý, deti sú rozdelené do skupín podľa veku a šikovnosti. Šancu zdokonaľovať sa má u nás každé jedno dieťa. Členom sa stávate ihneď po prihlásení. Stačí kedykoľvek prísť a dať si s nami skúšobnú hodinu, ktorá je zadarmo.“ Nábor klub plánuje v septembrové utorok – 7. a 14. septembra o 16.00 alebo 17.00 na tartanovom štadióne Britskej školy za Lidlom. Klub združuje viac ako 200 členov. Tréningy od septembra klub plánuje v utorok a štvrtky o 16.00 alebo o 17.00.

FK Dúbravka

Kde: štadión K Horanskej studni 29

Kedy: nábor neprebieha, stačí sa prísť pozrieť, skontaktovať

Pre koho: pre škôlkarov, školákov, mladých i dospelých, muži i ženy

Kontakt: www.fkdubravka.sk, FB FK Dúbravka, gazi.juraj@gmail.com, 0904 442 334

Futbalový klub vznikol v päťdesiatych rokoch minulého storočia, ešte pod názvom TJ Slovan Dúbravka, a bol prvým organizovaným športovým klubom v Dúbravke. Víta všetky deti – chlapcov aj dievčatá narodené v rokoch 2003 – 2017, ktoré majú záujem hrať futbal. Nábor do klubu prebieha počas celého roka. Záujemcovia sa môžu prihlásiť kedykoľvek, alebo sa prísť pozrieť na futbalový štadión na ulici K Horánskej studni 31.

Futbalový klub Dúbravka združuje dnes okolo 200 členov, v súčasnosti má 14 mužstiev, a to mužstvo starších dorastencov, mužstvo starších žiakov, 2 tímy mladších žiakov, 8 tímov prípravky a 3 predprípravky. V klube momentálne pôsobí 14 trénerov. „Máme novozrekonštruovaný areál, vďaka čomu môžeme trénovať po celý rok na našom štadióne,“ približuje za klub Juraj Gaži, šéftrener mládeže.

HOBA Bratislava

Kde: Zimný štadión na Harmincovej

Kedy: nábor prebieha celoročne, najväčší záujem býva v septembri

Pre koho: chlapcov aj dievčatá od 5 rokov

Kontakt: www.hoba.sk

Hokej v Dúbravke to je HOBA. Trénuje na zimnom štadióne na Harmincovej ulici. „V klube máme všetky mládežnícke vekové kategórie, čiže od najmenších predprípravkárov, ktorí začínajú od 5 rokov, až po juniorov, čo sú hráči do 20 rokov,“ približuje predseda klubu Branislav Semančík. „Nábor do predprípravky prebieha prakticky celoročne.“ Do predprípravky klub berie všetky deti. Môžu prísť úplní nováčikovia, z hokeja a korčuľovania nemusia deti podľa Semančíka ovládať vôbec nič. V sezóne klub organizuje tréningy, na ktorých sa tréneri venujú úplným začiatočným. Tým je k dispozícii aj bezplatné zapožičanie hokejovej výstroje. Deti si v klube ľadový hokej vyskúšajú dva týždne, po nich sa spolu s rodičmi rozhodnú, či budú v HOBE pokračovať.

Spracovala: Lucia Marcinátová

Klokanoviny

špeciálna príloha

centra voľného času klokan

číslo

02/2021

Editorial

V Dúbravke existujú tucty organizácií, ktoré vyplňajú voľný čas detí, mládeže a dospelých rôznymi aktivitami. No je iba jedno centrum voľného času, kde nájdete všetko pod jednou strechou. A nielen pre Dúbravku, ale aj pre iné mestské časti.

Začína sa školský rok a treba si premyslieť, čo s voľným časom. Niekedy sa rozhodujeme radikálne, inokedy stačí viac cítiť so svojím dieťaťom. Nie je podstatné, či z dieťaťa chceme maliara alebo športovca, no aby sa počas voľných chvíľ cítilo komfortne a príjemne. Preto sa snažíme vniesť do centra voľného času blízkosť, radosť i osobitého ducha.

Určite si vyberiete a nájdete krúžok, ktorý sa hodí práve k vášmu dieťaťu a rovnako tak k vášmu ja.

vaša pani riaditeľka

Anna Krupicová

Pripravení na školský rok

V centre voľného času sme celé leto organizovali denné tábory všetkých možných zameraní. Veľa detí a rodičov sa pýtalo, či budeme mať takéto krúžky aj cez školský rok. Samozrejme!

Cez prázdniny si overujeme záujem medzi rodičmi, starými rodičmi i deťmi a pridávame do ponuky aj ich nápady. Preto môžeme v školskom roku ponúknuť široké spektrum krúžkov, vytvorených podľa záujmu detí a mládeže. Novinkou je lezecký krúžok na umelej stene či klub hier – konzolové hry od 10 rokov. V ponuke ostávajú aj klasické krúžky, ako je výtvarný, keramický, fotografický, jazyky - angličtina, nemčina, hudobné, spevácke, tanečné a športové.

Zo športových spomenieme úspešný futbal, hokejbal, florbal, volejbal, bedminton a stolný tenis. Tanečné sú zas zamerané na pohybovú prípravu predškolákov, hip – hop a spoločenské tance. Spevácke na techniku spevu, prácu s mikrofónom a spoznávanie rôznych hudobných žánrov.

Pokračovať chceme tiež v úspešných súťažiach – Vianočná ozdoba, Valentínske srdiečko, v tanečnej súťaži - Kloky cup, speváckej súťaži Hľadá sa pop star hviezda a v medzinárodnej súťaži Môj voľný čas.

Krúžky sú určené pre deti, mládež, dospelých, ale aj starých rodičov. Úplnú ponuku krúžkov spolu s rozvrhom môžete nájsť na našej stránke www.kruzky.eu. Tešíme sa na vás...

Anna Krupicová

Aký bol Letný EKO tábor a Pátrač Tino v Klokanovi

Deti u ministra aj na hrade

Letné denné tábory sú často iba priestorom pre deti, ktorých rodičia chodia do práce a deti zatiaľ treba umiestniť niekde, kde budú spokojné a v bezpečí. My sme si však dali záležať, aby sa deti v našich táboroch nielen hrali, ale aj sa niečo naučili a odniesli si nezabudnuteľné spomienky, ktoré možno zmenia aj ich pohľad na svet.

Rovnako to bolo i v tábore Eko Klokan, ktorý bol spojený s Pátračom Tinom. Deti, ktoré absolvovali tento prázdninový týždeň, sa už v prvý deň mali možnosť stretnúť s renomovaným slovenským klimatológom Jakubom Hrbáčom, považovaným za slovenskú Grétu Thunberg. So zatajeným dychom počúvali o hrozbách, ktoré spôsobujú topiace sa ľadovce, aktívne odpovedali na otázky a hľadali príčiny klimatických zmien. Najfascinujúcejšími boli ich riešenia problémov, ktoré v priamom prenose vymýšľali.

V meste i prírode

V utorok nás napriek nesmiernemu pracovnému vyťaženiu prijal sám pán minister životného prostredia Ján Budaj, ktorý sa stretol s deťmi vo svojej kancelárii. Potom sme sadli do Vláčika Blaváčika a ten nás vyviezol na Bratislavský hrad. Na divadelnom pódium na nádvorí hradu si deti vyskúšali, aké je to stáť na doskách, ktoré znamenajú svet. Po obede si každé z detí vyrobilo z papiera vlastnú planétu. Zadanie dostali od astrofotografa Roberta Novotného, ktorý nám na druhý deň prišiel aj so svojou manželkou Ľudmilou Paškovou spraviť nezabudnuteľnú interaktívnu prednášku o vesmíre.

Vo štvrtok ráno sme sa vybrali aj s Tinom Pátračom na Železnú studničku. S brožúrkou, v ktorej boli pokyny na hľadanie rôznych cieľov, sme sa dozvedeli všeličo o železničnej stanici nad Červeným mostom, prešli sme náučný chodník a obdivovali sme zelený kanón z druhej svetovej vojny. Po prechádzke na mlyn Klepáč sme sa vyškríabali prudkým svahom k bunkru z druhej svetovej vojny. Po krátkej túre k deviatemu suchému mlynu sme si dali prestávku pri domčeku, v ktorom sídli Mestské lesy. Lesnou cestičkou, ktorá bola aj fyzicky náročnejšia, sme sa vrátili na Partizánsku lúku a tu sa všetci poriadne vybláznili. Len tak tak sme stihli obed a deti po prvý raz vylízali tanieru. Možno nielen od hladu z vyčerpávajúcej túry, ale aj z ekologickej uvedomelosti, ktorú získali počas uplynulých dní.

Po obede nás v CVČ Klokan navštívila pani Katarína Csabayová z občianskeho združenia Edusoc. Jej prednáška bola zameraná na rôznosť národov, ich kultúr, gastronómie, jazykov, vierovyznania i farieb pleti. Na záver sme si spoločne zaspievali zopár slovenských ľudových piesní a deti si mohli vyskúšať, aké je to spievať a rozprávať do mikrofónu.

Brigáda aj hra

Ani posledný deň nebol menej zaujímavý. Doobeda nás navštívil Marek Brinzík zo spoločnosti Natur-Pack. Aktívne sa zaoberá problematikou triedenia a recyklácie odpadu. Ako ukážku použil smetný kôš

s našimi vlastnými odpadkami. Vysypal ho a ukázal, aké chyby pri odhadzovaní odpadkov sme urobili. Spoločne sme odpadky pretriedili a zahodili tam, kam patria.

Nakoniec sme si všetci navliekli chirurgické rukavice a vybrali sa preskúmať kontajnery. Na vlastné oči sme videli ľahostajnosť ľudí pri odhadzovaní odpadkov. Z kontajneru určeného na zmiešaný odpad sme vybrali hromadu kartónových škatúl, po ktorých deti dôkladne poskákali a vhodili ich tam, kam patria. Pri prechádzke po okolí sme si dali malú brigádu a zo zeme pozbierali odpadky, ktoré sme potom odhadzovali do správnych kontajnerov.

Po obede sme sa tak, ako aj každý predošlý deň, odmenili kopčekom zmrzliny a zahrali sa na ihrisku Žihadielko. Naše posledné poobedie sme venovali debate o tom, čo sme zažili a čo sme sa naučili.

Katarína Šimurka Feldeková

Leto v Klokane Bolo táborové

Napriek pandemickej situácii, ktorá obmedzovala našu prezenčnú záujmovú činnosť takmer po celý školský rok, sme napokon počas prázdnin mohli zorganizovať pravidelné denné tábory. V júli sa deti mohli v táboroch stretnúť s Pátračom Tinom, pre nerozhodných bol ponúknutý tábor Miš-maš so všestranným obsahom, pre deti s láskou k tancu tu bol tábor Hip – hopáček, špeciálne zameraný tábor Kuchárík celý týždeň učil deti, ako pripraviť krok za krokom jednoduché a chutné jedlá.

Základ našej ponuky pozostával tradične zo športových táborov – futbalový, ninjutsu, gymnastický. Horúcou novinkou bol lezecký tábor na novej umelej horolezeckej steny v jednej z našich telocviční.

V ponuke nechýbal ani jazykový tábor či nové Hudobné leto a Divadelný tábor pre malých hercov. Tu sa deti osobne stretli so známymi umelcami, ale taktiež navštívili divadlo Nová scéna. Témy letných táborov nadviazali na ponuku našich krúžkov.

Zuzana Melegová

Dožinky u starých Slovanov a v Dúbravke

Idú ženci z polí, prestierajte stoly

Text: Lucia Palšová

Jeseň, rovnako ako aj posledná časť leta, býva pre roľníkov obdobím najväčšieho pracovného vypätia. Týchto jesenných zvykov nebolo veľa, no viazali sa ku končiacemu letu a sním spojeným zberom úrody. O obradoch a žatve máme záznamy už zo staroslovanského obdobia a tento vzácny doklad sa týka priamo nášho územia. Zmienka je tu o Slovanoch, ktorým vládne knieža Svätopluk. Slovania najčastejšie siali proso a keď nadišiel čas žatvy, vzali trochu prosného semena do dierkovanej varechy, pozdvihnú ju k nebu a hovoria: „Ó pane, ty nám poskytuješ živobytie, daj, aby pre nás bola táto žatva čo najbohatšia.“

Veľkolepé oslavy mali pobaltskí Slovania na Rujane - v čase, keď ešte odolávali tlaku kresťanstva a zachovávali si vlastné obrady. Obrady prebiehali v chráme, v ktorom stála socha Svantovíta v nadživotnej veľkosti.

Deň pred začiatkom dožinkových osláv veľkňaz starostlivo vyzametal priestor chrámu, ktorý bol ostatným neprístupný. Z celého ostrova prichádzalo množstvo ľudí, aby obetovali Svantovítovi dobytok a zúčastnili sa na slávnosti.

Dožinky a žatva

Na našom území pretrvali staré dožinkové obrady veľmi dlho a neskôr boli späté najmä so žatvou. Na juhozápadnom Slovensku napríklad žnice prvým povrieslom obviazali slivkový strom, hovoriac: „Nech teba slivka križe bolia, ale mňa nie.“

Pri viazaní snopov dávali pozor, či slama vydáva suchý zvuk podobný pukaniu, ktorý považovali za predzvesť búrky. Podľa povery, ak nechali hrable zubami nahor, privolali dážď sami. Keď hrozil dážď v Dúbravke a na Záhorí, kázali deťom vyvolávať riekanku: „Neprš, neprš dážď povezieme raž, na koláčky, na pagáčky, tebe dáme zas.“ Nie je vylúčené, že riekanka bola pozostatkom zariekania dažďa, ktoré dávnejšie realizovali dospelí.

V Dúbravke gazda niesol prvý snop do stodoly obrátený stebkami dopredu, aby myši nenašli klasy. Niekde, keď bolo obilie vymlátené, rozhodli jednu hrst pre myši a druhú pre vtákov. V niektorých obciach dávali pod prvý snop rastliny posvätené 15. augusta na Pannu Máriu Zelnú, mala to byť ochrana proti hlodavcom, ale takisto pred ohňom a búrkou. V západoslovenských obciach bol rozšírený zvyk, že pri ukladaní snopov z prvého voza nesmel nik prehovoriť, aby ich myši nepočuli. Niektorí dúbavskí gazdovia prvé zožaté obilie hneď vymlátili a dali zomlieť, aby mohli pripraviť symbolické jedlo z novej múky. Podelili sa aj so susedmi - buď ich celkom neformálne zavolali, alebo im zanesli za tanier rezancov, pirohov, či iných cestovín. Na gazdovstvách, kde mali žencov, bolo povinnosťou gazdinej starať sa o stravovanie. Jedlá mali byť výdatné, chutné a gazdiná, ich prinášala v zaužívanom čase. Inak ju ženci privítali niektorou z posmešných piesní.

Dožinkový veniec

Osobitné zvyky sa sformovali na veľkostatkoch, kam prichádzali ženci z málo úrodných oblastí. Za prácou nechodili len dospelí, ale aj dievčatá a chlapci, ktorí sotva vychodili školu. Dospievajúci chlapec bol prijatý len za pol chlapa a pracoval ako žnica. Keď sa žatva chýlila ku koncu, uvideli žnice z klasov a poľných kvetov veniec. V niektorých obciach ho urobili z obilia skoseného posledným rozmachom kosa. Hotový veniec pokropili svätenou vodou a zavesili do komory.

V Dúbravke zas zrno z posledných klasov vysypali pred dom, aby ho mohli vydzobať vtáci a často dali posledný malý snop deťom, nech ho vymláti a zrno nechajú aj pre vtákov. Posledná hrst obilia, ktorú dali do snopu, musela byť veľká, pretože na ďalší rok tak bola dobrá úroda.

Dožinkový veniec ako symbol uchoval zrno, ktoré podľa dávnych predstáv symbolizovalo úrodu. Keď sa vrátilo do zeme, malo pomôcť reprodukovať úrodu z predchádzajúceho roka. Niektoré ďalšie obyčaje súvisia s obetami pri pohanských obradoch. Prvé plodiny z prvej úrody boli vždy určené božstvám

a démonom, nepoužívali sa bežným spôsobom. Sem celkom určite patrí zvyk rozdeliť sa s jedlom z prvej úrody, zvláštne zaobchádzanie s klasmi, so zrnom, s vencom a podobne. Veniec mal rôzne formy a podľa toho ho buď niesli v rukách alebo dali niektorému dievčaťu na hlavu.

V Dúbravke zvykli v dávnejších časoch pripraviť ženy májnik ozdobený stužkami a s ním išli za poslednou fúrou obilia. Niekedy veniec pripravovali muži, prípadne niesli žrd' ozdobenú klasmi a kvetmi. Ukončenie prác sa oznamoval popevkom: „Idú ženci z rolí, prestierajte stoly, stoly javorové, obrusy kmentové. Gazda náš, gazda náš, dajže nám oldomáš, veru sa pred nami za dvere neschováš.“ Oblúbené boli i slová „chystaj gazda poháre, idú tvoji snopáre, aj si chystaj kališky, idú aj tvoje žničky.“ Odovzdávanie venca bývalo spojené s vinšovačkou.

Žencov obliala gazdiná vodou a veniec zavesili na gánok, prípadne na iné vhodné miesto, kde obvykle visel až do ďalšej žatvy. Pohostenie žencov a žníc malo obradný charakter a aspoň chlieb mal byť z novej múky.

Novú kvalitu dožinkové zvyky nadobudli na pôde roľníckych družstiev. Tu sa často prelínali staré zvyky a obyčaje s novými zložkami a prvkami. Na mnohých družstvách sa dožinky stali príležitosťou pre vtipnú kritiku tých, ktorí svojou lenivosťou chamtivosťou, ako aj inými neželanými prejavmi, prekročili tolerovanú mieru. Tieto kritiky boli adresné a žartovné popevky sa spievali v priebehu dožinkovej zábavy.

Rituálny charakter dožinkových vencov postupne ustupoval, avšak dožinkové zvyky existovali ďalej. Ľudia, ktorí spoločne pracovali na poli do vyčerpania, potrebovali odpočinok a určité uvoľnenie. To nachádzali v kolektívnom posedení pri speve, tanci a družnej zábave. V dožinkových tradíciách môžeme vidieť spätosť našich predkov so zemou a ich vďačnosť k darom, ktoré im matka príroda dávala.

Vinš gazdovi pre šťastnú budúcnosť hospodárstva:

Milý hospodár, milá hospodárka, už sme vám požali, kde ste len čo mali. Keď sme to spravili, veniec sme uvili a s ním sa ponáhľali ako sme vládali. By sme vám hospodár oddali tento dar a boha prosili, by vám dal posily. By ste boli toľko rokov zdravý, koľko je v tomto venci trávy.

Tipy z dúbravskej knižnice

Literárny oddych, ktorý nie je na mobile

Tak sme ich vyslali do lavíc. Modlíme sa, aby ich Covid-19 opäť nezavrel doma a zvykáme si na nový režim. Školský rok sa začal a Miestna knižnica si pre vás pripravila tri knižky, ktoré našich krcov neklamú a neodženu späť k obrazovkám.

ANALFABETA NEGRAMOTNÁ

Ján Uličiansky

Betka Bábiková, prezývaná Analfabeta Negramotná, neznáša čítanie. A neznáša ho tak veľmi, až ju raz omylom zavrú práve v knižnici. Tam sa stretá s kúzelnými postavami z kníh, na ktoré má nejednu otázku. Pomôže jej Janko Hraško, Pinocchio, Pipi Dlhá pančucha či Anna zo Zeleného domu vyriešiť,

kto bol jej neznámy otecko, čo sa stalo s jej milovaným príveskom a najmä - prečo ju stále každý tlačí do čítania?

MISIA EVA V THAJSKU

Tamara Heribanová

Prvý diel - Misia Eva, prísne tajné, mal u našich malých čitateľov veľký úspech. Druhý diel je pokračovaním príbehu trošku šialenej rodiny Šidlovcov, kde Evka iba nedávno vrátila lásku jej poškriepeným rodičom. Čaká ich pobyt v ďalej Ázii a kto si myslí, že bude iba o oddychu a exotickom jedle, je na omyle. Nebola by to Eva Šidlová, keby sa všetko pekne-krásne nezamotalo.

HLBOKOMORSKÉ ROZPRÁVKY

Monika Kompaniková

Chystáte sa iba do prvej triedy? Potom je knižka Moniky Kompanikovej presne pre vás. Čítanie pre deti od päť rokov o hlbokomorskom priateľstve osamelého hada Rada a ryby Biby. Spolu s vami budú objavovať krásy morského dna, odháňať ponorky a pri tom všetkom hľadať nový domov – pretože nájsť to pravé miesto na život, nie je vôbec ľahké.

Pridaj sa k lukostrelcom

Lukostrelecký klub Bratislava je jeden z najväčších slovenských lukostreleckých klubov, združuje okolo 50 členov a väčšina sa lukostreľbe venuje aktívne.

Členka Lukostreleckého klubu Bratislava, ktorý trénuje na Drobného, Denisa Baránková si tento rok vystrieľala aj miestenku na olympiádu. Bola najmladšou členkou slovenskej výpravy na letných olympijských hrách v Tokiu. Len 19-ročná Denisa Baránková, obsadila v konkurencii 64 lukostrelkýň v kvalifikácii pre nasadenie výborné 12. miesto, keď výkonom 655 bodov utvorila juniorský národný rekord.

„Ako športový lukostrelecký klub sa zameriavame na všetky vekové kategórie s dôrazom na mládež,“ približuje za klub Alena Hurbanová. „Tréningy lukostreľby sú vhodné pre vekovú kategóriu 8 až 99 ročných. Záujemcovia sa môžu do klubu prihlásiť v priebehu septembra a dohodnúť si bezplatný skúšobný tréning. (lum)

Naša jubilatka

Život je poskladaný z mnohých malých dní, ktoré prinášajú svoje radosti aj bežné starosti. Z času na čas však príde v živote každého človeka deň, ktorý je niečím výnimočný, je dôležitý. Takýchto dní je v ľudskom živote niekoľko a uchovávajú sa v pamäti až do konca. Len málo ľudí na svete sa dožije takého krásneho vysokého veku a len málo ľudí si svet váži tak, že ich svet nechá po sebe kráčať 100 a viac rokov.

My sme veľmi radi, že práve v našom zariadení v Domove pri kríži v bratislavskej Dúbravke sa opäť tohto vysokého veku 100 rokov dožíva naša milá obyvateľka pani Mária Smoláriková, ktorej touto cestou srdečne blahoželáme a želáme všetko najlepšie.

Lýdia Ďurajová, Domov pri kríži

OCENENIA BRATISLAVSKÉHO KRAJA

Nominujte osobnosti aj vy!

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) otvára možnosť navrhnuť výnimočné osobnosti na získanie ocenení za rok 2021. Nominácie môžu podať obyvatelia kraja, občianske združenia či iné organizácie so sídlom v Bratislavskom kraji. Uzávierka návrhov na kandidátov je 20. septembra.

„Som presvedčený o tom, že v žiadnom inom kraji nenájdete také množstvo osobností, ktoré skvalitňujú život obyvateľov a robia náš kraj krajším. Je pre mňa úžasné vidieť, koľko zaujímavých osobností máme vo svojom okolí. Častokrát o nich ani nevieme a to je škoda. Verím, že o možnosť uctiť si takéto osobnosti neprídeme a spoznáme ďalšie zaujímavé mená. Tak neváhajte a nominujte, určite máte vo svojej práci, v okolí, či doma takýchto výnimočných ľudí,“ vyzval bratislavský župan Juraj Droba.

Nominácie môžu podať obyvatelia kraja, občianske združenia či iné organizácie so sídlom v Bratislavskom kraji. BSK každoročne udeľuje ocenenia v kategóriách – Výročná cena Samuela Zocha, Čestné občianstvo BSK, Pamätný list predsedu BSK a Historická osobnosť regiónu.

Podľa župana Juraja Drobu „od začiatku udeľovania ocenení v roku 2003 ubehli už takmer dve desaťročia a za ten čas bolo ocenených viac ako 180 laureátov, ktorí reprezentujú náš kraj, prispievajú k jeho rozvoju, a tiež šíreniu dobrého mena. Patria medzi nich vedci, umelci, pedagógovia, lekári, športovci či ľudia pôsobiaci v sociálnej oblasti. Ocenenia BSK sú poďakovaním za ich prácu, elán, tvorivosť, sú znakom toho, že si zaslúžia uznanie.“

V Sieni slávy BSK nájdete aj osobnosti ako sú Emília a Magdaléna Vášáryová, Mária Kráľovičová, Marta Sládečková, Eva Rysová, Juraj Kukura, Daniel Hevier, Mikuláš Huba, Peter a Pavol Hochschornerovci či Hilda Múdra. A v ostatnom 18. ročníku získal cenu i pán Milan Lasica.

Od roku 2018 pribudla nová kategória a to Historická osobnosť regiónu. Ide o osobnosti, ktoré sa významným spôsobom zaslúžili o rozvoj regiónu, zvýšenie kvality života občanov alebo ho úspešne reprezentujú. Cena in memoriam bola udelená slovenskému hudobnému skladateľovi, pedagógovi, hudobnému teoretikovi Eugenovi Suchoňovi, legendárnemu česko-slovenskému hokejovému brankárovi a trénerovi Vladimírovi Dzurillovi a lekárovi a akademikovi Ladislavovi Dérerovi. Titul je udelený in memoriam maximálne jedenkrát ročne na návrh predsedu BSK.

Ostatné oceňovanie osobností Bratislavského kraja spestrila aj špeciálna kategória Cena verejnosti, o ktorej rozhodli obyvatelia kraja prostredníctvom verejného hlasovania. Chýbať nebude ani tento rok.

Návrhy na kandidátov treba posilať do 20. septembra 2021. Súčasťou nominácie musí byť súhlas a podpis nominovaného, stručný životopis alebo ekvivalentný záznam aktivít a úspechov v prípade nominovanej organizácie, ako aj podpis nominujúceho. Prihlasovací formulár a bližšie informácie nájdete na internetovej stránke Bratislavského kraja bratislavskykraj.sk/ocenenia

Výsledné nominácie budú schvaľovať poslanci BSK na decembrovom zastupiteľstve. Slávnostného vyhlasovanie a odovzdávania cien sa uskutoční v roku 2022 na slávnostnom galavečere.

Dúbravka varí s Vojtom Artzom

Mäso s mangom či bylinkami

Šéfkuchár, prezident Slovenského zväzu kuchárov a cukrárov, Dúbravčan VOJTO ARTZ nás pozval do svojej kuchyne. Na stránkach Dúbravských novín postupne predstavuje vlastné recepty. Dnes pripravil bravčové trochu inak. Vyskúšate mäso v bylinkovom kabáte alebo ananás-mangovou salsou?

Pečená bravčová krkovička

s horčicovou omáčkou

v bylinkovom kabáte

Počet porcií: 5

Obtiažnosť: **

Čas prípravy: 120 minút

Čo potrebujeme:

1 bravčová krkovička cca. 1 kg

4 lyžice hrubozrnnej horčice

4 lyžice jemnej (dijonskej) horčice

1 zväzok rozmarínu a tymianu malý

morská soľ

čerstvo namleté korenie

Omáčka:

4 lyžice hrubozrnnej horčice

4 lyžice jemnej (dijonskej) horčice

4 lyžice medu

Čerstvý rozmarín, tymian, petržlenová vňať, oregano, pažítka, citrónová kôra

1. Najskôr si rozohrejeme gril (ideálne na drevené uhlie s uzatváraním) na 220 °C.
2. Zmiešame oba druhy horčice s medom, korením a vtrieme do bravčovej krkovičky.
3. Bylinky (rozmarín a tymian) nasekáme najemno.
4. Bravčovú krkovičku dochutíme morskou soľou a bylinkami.
5. Položíme bravčovú krkovičku na gril a použijeme vpichový teplomer, ktorý zasunieme do stredu mäsa.
6. Zatvoríme veko grilu a nastavíme teplotu jadra na 58 °C. Mäso necháme piecť, pokiaľ sa nedosiahne nastavená teplota jadra, čo trvá zhruba 75 minút.
7. Po dosiahnutí nastavenej teploty jadra vyberieme mäso zo zdroja tepla.
8. Na omáčku zmiešame dve horčice s medom a rozmarínom, opatrne ju zohrejeme.
9. Bravčovú krkovičku ešte raz potrieme horčicovou omáčkou a obalíme v nasekaných čerstvých bylinkách i najemno nastrúhanej citrónovej kôre.
10. Nakrájame na tenké plátky a podávame extra s horčicovou omáčkou.

Rada: Ak nemáte k dispozícii gril s uzatváraním a chcete si mäso pripraviť, tak ho možno samozrejme upiecť aj v rúre pri dodržaní približného času a teplôt.

Marinované

bravčové rebrá a ananásovo-mangová salsa

Počet porcií: 5

Obtiažnosť: **

Čas prípravy: 90 minút + marinovanie a chladenie

Čo potrebujeme:

1,5 kg Bravčové rebrá z boku

Moridlo (pác) na varenie mäsa (cca 2 lit.):

2 lit. voda

100 ml ocot

50 soľ

1 cibuľa

5 strúčikov cesnaku

nové, celé korenie a bobkový list

Marináda:

kečup

med

sójová omáčka

cesnak

BBQ omáčka alebo slivkový lekvár

olej

soľ podľa chuti

citrónová šťava z 1 citróna

pivo

Salsa:

1 ks mango čerstvé EATme

½ čerstvého ananásu sweet

1-2 čili papričky červené jemné

citrónová šťava zo 4 citrónov

olivový olej extra virgine (1 PL)

2-3 stonky čerstvého koriandru

2-3 stonky čerstvej mäty

1 PL trstinový cukor (podľa potreby)

1. Bravčové rebrá z boku nakrájame na porcie.
2. Dáme do hrnca pomaly variť s moridlom a s uvedenými prísadami.
3. Varíme ich len do polomäkka, aby sa následne na grile rýchlejšie upiekli. Pritom ostanú šťavnaté a zvonka chrumkavé.
4. Reberka vyberieme z vody na plech a poriadne do nich (ešte do horúcich) povtierame pripravenú marinádu.
5. Marinádu pripravíme z uvedených surovín tak, že všetky ingrediencie, okrem soli a citrónovej šťavy, pridávame približne rovnakým dielom alebo podľa chuti.
6. Takto pripravené reberka dáme do chladu aspoň na 3 hodiny, prípadne do chladničky na celú noc.
7. Počas grilovania ich pravidelne otáčame či zastrekneme pivom.
8. Mango a ananás nakrájame na malé kocky (ideálne 3x3 mm), očistené čili zas krájame najemno.
9. V citrónovej šťave necháme rozpustiť cukor a pridáme olej. Koriander a mäta nakrájame najemno (tenké julienne) a pridáme k nálevu spolu s troškou čili.
10. Spolu dôkladne premiešame a necháme dobre vychladiť. Servírujeme ku chrumkavo upečeným rebrám.

Popoludnie s ľudovkami so silným odkazom

Predstavili novinku: Pandemická

Text: Danko Šoporová

Podujatie, ktorého sa nevedeli dočkať nielen tí skôr narodení. Popoludnie s ľudovkami v rámci Kultúrneho leta v Dúbravke potešilo aj priviedlo k zamysleniu, pristaveniu sa. Súborny sa museli vyrovnáť s odlúčením počas pandémie i so stratou svojho člena.

Správna kombinácia muziky, príjemných ľudí, nostalgických spomienok, tanca, šlágrov i dobrej nálady robí divy a bola presne tým správnym mixom, ktorý v neľahkých časoch poteší každého z nás. Kultúrne leto v Dúbravke je už stabilnou súčasťou prázdninových mesiacov, strávených v našej mestskej časti. Znamená to, že počas celého leta si u nás môžete vychutnávať pestrý program. Ten zahŕňa športové i talentové súťaže, premietanie filmov pod holým nebom, ale napríklad i hudobné vystúpenia. Inak tomu nebolo ani v júli, keď sme sa presne po roku stretli v dúbavskom amfiteátri a spoločne s kapelami Dúbravanka a Veselá muzika si spríjemnili podvečer chytľavými ľudovkami.

Odlúčenie...

Krátko pred začiatkom koncertu sme sa mali možnosť porozprávať s umeleckým vedúcim súboru, pánom Štefanom Hamerlíkom, a zisťovali, ako si Dúbravanka počínila počas pandémie. Ako priznal, na uplynulé mesiace nespomína najradšej. Kým v bežnom režime sa zoskupenie pod jeho vedením venuje nácvikom raz týždenne, pre pandémiu museli kontakt na istý čas prerušiť. To mnohí členovia súboru, pre ktorých je hudba a pôsobenie v kapele azda najväčším koníčkom, niesli ťažko. Vírus však zasiahol život v súbore aj tým najväčším spôsobom, keď mu podľahol jeden z dlhoročných členov. Aj preto kapela pristupuje k pandémie skutočne zodpovedne, čoho dôkazom je i nová pieseň v ich bohatom repertoári.

Hneď v úvode zaznela autorská skladba súboru Dúbravanka s príznačným názvom Pandemická, ktorou hudobníci poukázali na potrebu očkovania proti koronavírusu a vyzvali ľudí, aby sa tohto dôležitého kroku nebáli. Následne už príjemný podvečer pokračoval osvedčenými šlágrami a niesol sa v duchu tanečnej, optimistickej nálady.

Hudba ako nádej a relax

Druhá časť folklórneho popoludnia patrila kapele Veselá muzika, ktorá neostala nič dlžná svojej povesti a na javisku zaspievala desiatku obľúbených hitov. Pri pohľade do publika bolo zrejmé, že vystúpenia známych folklórnych telies sa návštevníci nevedeli dočkať. Nenechal si ho ujsť ani starosta Martin Zaťovič spolu s manželkou, viceprimátorkou Bratislavy a mestskou poslankyňou Zdenkou Zaťovičovou, či Zuzana Marková, koordinátorka Rady seniorov, s ktorou sme sa porozprávali aj na tému uplynulých mesiacov. Nešetrila chválou a ocenila aktivity, ktoré mestská časť podnikala pre Dúbravčanov počas celej prvej i druhej vlny pandémie. Taktiež vyjadrila presvedčenie, že práve akcie tohto typu sú pre seniorov, s ktorými udržiava pravidelný kontakt a počas ťažkých chvíľ je zakaždým pripravená pomôcť im, obrovskou vzpruhou, psychickým relaxom a nádejou, že sa život už čochvíľa vráti späť do zaužívaných koľají.

Centrum rodiny pokračuje vo svojich projektoch

Hudbou nájsť cestu k sebe

V Centre rodiny pokračoval počas júla projekt s názvom Späť k sebe navzájom. V záhrade komunitného centra na Bazovského sa stretlo niekoľko desiatok seniorov. Na jednom podujatí sa podarilo spojiť seniorov zo zariadení Domov jesene života aj Hestia. Okrem toho prišli aj speváci a speváčky z miestnej Matice Slovenskej, ktorí v dúbravských priestoroch pravidelne nacvičujú.

Na podujatie do Centra rodiny prijal pozvanie aj maestro Miroslav Dudík, ktorý hudbou potešil všetkých. Bol dlhoročný vedúci OLUNu – Slovenského rozhlasu. Spolu sme si zaspievali, zatancovali. Ohlasy boli výborné a tešíme sa na ďalšie stretnutie. Veríme, že iba vzájomným spájaním ľudí v rôznych životných situáciách a rôznych vekových kategórií môže komunita rásť a žiť.

„Projekt Späť k sebe navzájom je realizovaný s podporou hlavného mesta SR Bratislavy z grantového programu Bratislava pre všetkých. Aktivita sa uskutočnila aj vďaka podpore Nadácie Henkel Slovensko.

Okrem projektu Späť k sebe navzájom, ktorý je venovaný seniorom a medzigeneračným stretnutiam, bude Centrum rodiny v novom školskom roku pokračovať aj v ďalších rozbehnutých projektoch, ako sú: Iní a predsa rovnakí - pre ľudí so zdravotným znevýhodnením, Učíme sa nielen v škole - pre deti a mládež, Mama mama - pre rodičov na materskej a rodičovskej dovolenke, Komunitná záhrada pre všetkých s cieľom upravovať komunitnú záhradu a Druhá šanca v rámci, ktorého sa dáva druhá šanca nepoužívaným veciam a nepredajným potravinám. Možnosť zapojiť sa do projektov je pre všetkých, ktorí majú záujem ako účastníci alebo ako dobrovoľníci. Bližšie na www.centrumrodiny.sk, FB Centrum rodiny Dúbravka, info@centrumrodiny.sk alebo tel. 0944 834 313.

František Brunovský, bš

Dúbravanka v parnom rušni

Železničné múzeum Slovenskej republiky, pri príležitosti 40 výročia ukončenia parných rušňov, usporiadalo spomienkovú propagačnú jazdu s parným rušňom i dobovými vagónmi. Jazdy sa mohla zúčastniť verejnosť a pripomenúť si tak zašlú slávu parných lokomotív. Trasa viedla z Bratislavy, cez Trnavu, Leopoldov a späť.

„Náš spevokol Dúbravanka dostal ponuku k spestreniu tejto jazdy vystúpením na zastávkach. Dobrá nálada nechýbala ani vo vyhradených kupé. Dostalo sa nám pochvalného uznania od cestujúcich, avšak záujem bol aj o fotografické zvečnenie sa so spevokolom. Bol to pre nás osobitný, nevšedný zážitok, rovnako v nás zarezovali aj spomienky na naše mladé roky. Na záver sa nám riaditeľ Železničného múzea Michal Tunega poďakoval listom. Sprostredkovanie akcie a účasti spevokolu zabezpečil vnuk nášho bubeníka - Augustína Vrbu. Zmluvne bola akcia dohodnutá prostredníctvom našej Miestnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska, preto sa týmto chceme poďakovať pani Zuzane Markovej a tiež novozvolenej vedúcej MOJDS, pani Kataríne Grunwald.

Štefan Hamerlík,

vedúci spevokolu

Koruny stromov aj maratón

Piati dúbravskí seniori z Miestnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska počas júla aktívne oddychovali v Tatrách. Mária Krčmárová, ktorá bola aj na Gerlachovom štíte, obsadila 2. miesto v behu na 10 kilometrov v kategórii nad 60 rokov rámci „Malého štrbského maratónu“.

Okrem bežeckých pretekov sme navštívili v Bachledovej doline chodník v korunách stromov, Múzeum ľudovej kultúry v Lendaku a v Tatranskej Javorine poľovnícky zámoček Hohenlohe.

V Liptovskej Tepličke sme si tiež pozreli pivničky s celoročným užívaním, vytesané vo vápencovej skale, zapísané sú v UNESCO. Stihli sme pozrieť na Šuňave aj strechu dvoch morí a turisticky sme zvládli Popradské Pleso, Hrebienok, Rajnerovú i Zamkovského chatu. V Tatranskej Polianke sme si posedeli pri Wolkrovom jazierku. Počasie nám prialo a plní energie sme sa vrátili domov. manželia Brunovskí

[Spomienka na Filipa Jančíka v Dúbravke. Prezradil, kedy sa k nám vráti](#)

Huslista príde pod okná nečakane

Text: Danka Šoporová

Už je to viac ako rok, odkedy sa virtuóz Filip Jančík nečakane objavil v našej mestskej časti a predviedol nám naživo svoje umenie. V Parku na Fedákovej v rámci projektu podoknom.sk odohral jeden z koncertov a prekvapil tak počas prvej vlny pandémie a odlúčenia každého, kto nielen v tejto dúbavskej lokalite býva.

Huslistu s nezameniteľnou charizmou a obrovským talentom, za ktorého úspechom treba hľadať predovšetkým roky tvrdej driny a odriekania, sme sa opýtali, či sa do našich končín plánuje vrátiť. Dvadsaťdväťročný Filip Jančík prezradil, že veľmi rád, no aktuálne žije dlhoočakávanou šou, ktorú pre pandémiu musel viackrát preložiť. Termíny koncertov sú nateraz dané a lístky na ne sa míňajú rýchlosťou blesku. Nadaný virtuóz tvrdí, že príprava vystúpení obdobného rozsahu trvá obvykle celý rok a fanúšikom sľubuje silný umelecký zážitok. Mnohí mu dávame za pravdu, veď sme ho pocítili aj na vlastnej koži.

Na emóciami nabité vystúpenie si spomíname ešte aj dnes, hoc od Filipovej premiéry pod dúbavskými oknami uplynulo už viac než rok. Huslista netají, že v Dúbravke býva veľa jeho priateľov a možno práve tí sa nám postarali o spestrenie neľahkých chvíľ, ktoré sme počas prvej a druhej vlny pandémie prežívali.

Zážitok to bol silný a Filip Jančík sa dodnes stretáva s otázkou, kedy sa k nám vráti. „Projekt podoknom je momentálne v spiacom režime, avšak nezanikol. Ľudia mohli hlasovať na webe kam mám prísť a miesta s najväčším počtom hlasov boli následne vybrané pre tieto malé koncerty. Čakám na správnu chvíľu a pod okná zavítam práve vtedy, keď to ľudia nebudú čakať.“(úsmev)

Na vystúpenie v Dúbravke si ale dobre spomína. „Projekt vznikol so zámerom potešiť čo najviac ľudí po celom Slovensku, no veľký úspech zaznamenal aj na internete v zahraničí. Išlo o neziskový projekt, ktorý sa stal skutočnosťou aj za pomoci partnerov RedBull a Excimer, ktorý má očné laserové centrum práve neďaleko Dúbravky. Vidieť šťastné tváre ľudí je pocit na nezaplatenie a zadosťučinenie, že každodenné úsilie má zmysel. A Dúbravčania vedia dať najavo radosť z hudby naozaj výnimočným spôsobom. Aj preto verím, že sa k vám čoskoro vrátim,“ uzavrel svetoznámy huslista, ktorého tvorbu si počas svojho života zamiloval dokonca aj maestro Karel Gott.

Kultúrne leto potešilo akciami v amfiteátri

Psie kusy neboli pod psa

Poriadne šašoviny. Tak by sa dalo nazvať horúce letné popoludnie v amfiteátri na Valachovej pri Dune. O zábavu sa tu počas Kultúrneho leta postaral šaško Fjodor so svojimi detskými pomocníkmi. A o tom, že zábava nebola vôbec pod psa, svedčila nielen účasť psích kamarátov, ale najmä úsmevy na tvárach detí a aj rodičov.

Zábava ako na kráľovskom dvore, tanec štvornohých miláčikov aj triky žongléra. Júlové detské popoludnie v dúbavskom amfiteátri na Valachovej pri Dune bolo veselé, skákacie i psie zároveň. Po programe šaška Fjodora dostali totiž priestor „psie kusy“.

Pásikové červeno-biele podkolenky aj tričko, červené tenisky aj šatka a okolo seba poriadny chaos a vtip zároveň. Taký bol šaško Fjodor, ktorý nepriniesol do Dúbravky klasickú šašovskú zábavu, ale srandu vytváral priamo so svojim obecenstvom. Do svojho vystúpenia zapájal deti z publika a sem-tam aj dospelých. A nuda to veru nebola. Predviedol nielen svoje žonglérske kúsky, ale napríklad aj to, ako

v ústach na stoličke udrží dobrovoľníka či ako zvládne balansovať na skateboarde aj s nákladom kofoly na doske.

Po zábavnom vystúpení šaša, ktorý sám o sebe hovorí, že je historickým šaškom a približuje deťom, kto to bol kaukliar a aj to, ako sa zabávali dvorné dámy či princezné, dostali priestor psy. Väčší i menší chl páči sa predviedli na pódiu pri pesničke so svojou „psou trénerkou“ a aj na príľahlom trávniku pri amfiteátri.

Bavili sa tak nielen deti, ale aj najvernejší zvierací priatelia človeka. A kto mal ešte dostatok energie, mohol si zaskákať v nafukovacom hrade. (lum)

Dobre vedieť: Na čo slúži mestská polícia? Aké má kompetencie?

Dúbravka má troch mestských policajtov

Text: Filip Richter

Aké sú úlohy obecnej polície? Aké priestupky rieši? Koľko mestských policajtov má mestská časť? V dvoch častiach sme sa bližšie pozreli na obecnú, mestskú políciu. Dnes viac o jej úlohách a kompetenciách.

Slovné spojenie „obecná polícia“ obsahuje pojem „polícia“, pri ktorom sa mnohým ľuďom ihneď vybaví určitá spojitosť s trestným právom, napríklad stíhanie a odhaľovanie páchatel'ov. V tejto oblasti sú povinné konať orgány činné v trestnom konaní.

Obecná, alebo mestská polícia, síce s Policajným zborom SR spolupracuje, no jej úlohy sú výrazne odlišné. Ide predovšetkým o povinnosti poriadkového a bezpečnostného charakteru.

Úlohy obecnej polície

Podľa zákona o obecnej polícii ide o: „poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo VZN obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce.“

Obecná polícia okrem toho dbá aj o dodržiavanie poriadku, čistoty a hygieny v uliciach, iných verejných priestranstvách a verejne prístupných miestach, spolupracuje s útvarmi Policajného zboru SR pri ochrane majetku obce i občanov, ako aj iného majetku pred poškodením, zničením alebo stratou. Zároveň je oprávnená objasňovať a v blokovom konaní prejednávať priestupky ustanovené v zákone o priestupkoch.

Ide napríklad o priestupky proti - verejnému poriadku (napríklad rušenie nočného klúdu, neuposlúchnutie výzvy), občianskemu spolunažívaniu (napríklad nedbanlivostné ublíženie na zdraví), majetku (napríklad úmyselné spôsobenie škody do 266 EUR na cudzom majetku krádežou, spreneverou, podvodom), bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (napríklad porušenie dopravného značenia ohľadom státia alebo zastavenia) a iné.

Okrskári vo Fontáne

Zákon o obecnej polícii ustanovuje obecným policajtom rôzne oprávnenia, napríklad požadovať preukázanie totožnosti, vysvetlenie, odňať vec, zastaviť vozidlo, použiť donucovacie prostriedky.

Obecní policajti sú zamestnancami obce, mesta a pri plnení úloh konajú v postavení verejných činiteľov, ktorí môžu byť v prípade zneužitia svojich právomocí trestne zodpovední za trestné činy verejných činiteľov.

Obyvatelia zas môžu byť, práve naopak, trestne zodpovední za trestný čin útoku na verejného činiteľa, napríklad v prípade použitia násilia proti príslušníkovi obecnej polície v úmysle pôsobiť na výkon jeho právomoci. V prípade, že pri plnení úloh podľa zákona o obecnej polícii dôjde zo strany príslušníka polície k spôsobeniu škody, zodpovedá za túto škodu obec, neplatí to však vtedy, pokiaľ škoda bola spôsobená osobe, ktorá svojím protiprávnym konaním vyvolala oprávnený a primeraný zákrok príslušníka obecnej polície.

V Dúbravke pôsobia traja príslušníci mestskej polície Bratislava, ktorí sa nachádzajú na Okresnom veliteľstve Bratislava IV na ulici Saratovská 34, 841 02 Bratislava, no počas stránkových hodín ich je možné zastihnúť aj v kancelárii okrskárov MsP Bratislava Dúbravka v budove KC Fontána na Ožvoldíkovej 12, 841 02 Bratislava.

Mestská polícia rieši priestupky v súvislosti:

s verejným poriadkom (napríklad rušenie nočného klúdu, neuposlušnosť výzvy),

s občianskym spolunažívaním (napríklad nedbanlivostné ublíženie na zdraví),

majetkom (napríklad úmyselné spôsobenie škody do 266 EUR na cudzom majetku krádežou, spreneverou, podvodom),

bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky (napríklad porušenie dopravného značenia ohľadom státia, zastavenia) a iné.

Mestskí policajti v Dúbravke

Štefan Straka, časť Záluhy,

tel.: +421 914 369 412

Marek Poruban, časť Podvornice, tel.: +421 902 921 715

Ing. Dušan Fodor,

tel.: +421 914 369 421

Šprintovali do kopca, na rovine i v daždi

Dve kolá atletickej miniligy, druhý ročník šprintu dúbravským chodníkom a aj nové podujatie pod názvom Daj to do koša. Kultúrne leto bolo i športové.

Zvuky driblovania, skoky, rýchle tréningy. Tak to vyzeralo počas prvej prázdninovej soboty v športovom areáli Britskej školy. Účasť potešila a prekvapila zároveň. Nové podujatie Daj to do koša, zamerané na triafanie basketbalkou, bolo úspešné - zaujalo dúbravských priaznivcov basketbalu.

Súťaž prebiehala v dvoch kategóriách – muži a ženy, hralo sa vo dvojiciach. Každý odhádzal päť hodov z čiary trestného hodou. Ten, kto z dvojice nahádzal viac, postúpil do ďalšieho kola. V prípade nerozhodného skóre sa súboj opakoval. Organizátorom bola mestská časť, s MRM Sport Event.

Prázdniny boli tiež bežecké. Klub HNTN organizoval júlové aj augustové kolo dúbravskej atletickej miniligy s tombolou a výbornou účasťou. Počas júla sa aj šprintovalo do kopca.

Druhý ročník podujatia Šprint dúbravským chodníkom ohrozil dážď, nakoniec sa však šliapalo do kopca - šprintovalo sa dúbravskou pešou od banky na rohu Bagarovej a M. Sch. Trnavského. Bežci si mohli vybrať dĺžku trasy - 50 až 300 metrov. Športové podujatie pod záštitou starostu Martina Zaťoviča organizovala mestská časť a Agentúra MRM Sport Event. Športovanie pod holým nebom má pokračovať aj v septembri. Na pláne je ďalšie kolo atletickej mini-ligy a aj beh do schodov.

(lum)

Výsledky:

Daj to do koša

Víťazi: Robert Reichwalder (muži), Noémi Meszárosová (ženy)

Šprint dúbravským chodníkom:

Víťazi: Lenka Kamencová (2017 a mladší), Timotej Kamenec (2015-2016), Alex Drančák (2013 – 2014), Alexandra Cviková (2011- 2012), Alexandra Fialová (2009 - 2010), Boris Cvik (kat. dospelí)

VOLEJBALOVÝ MAJSTER SVETA PAVEL SCHENK UŽ JE OSEMDESIATNIK

Nemám nárok s'ťažovať sa

Text: Miki Kočan ml.

Pavčo, ako ho volajú kamaráti, sa narodil v českom Borotíne v okrese Blansko, ale už viac ako pol života býva v Dúbravke. Presne 47 z 80 rokov, odkedy sa do nej presťahoval v roku 1974 z Brna. Majster sveta a dvojnásobný olympijský medailista vo volejbale PAVEL SCHENK oslávil jubileum 27. júna. Najväčšou radosťou i vdácou ho popri manželke Alene naplňujú dcéry Petra a Katarína, vnúčatá Marek a Patrik Mindovci a Martina Vajdová a pravnúčatá – ročné dvojčky Oliverko a Samko od Mareka. Obe dcéry aj všetky vnúčatá sa venovali či venujú volejbalu, týka sa to aj zaťa Milana, Petrinho manžela.

Po olympijských hrách v Mníchove 1972 márne čakal, že ho pevnou rukou vládnuca strana pustí na angažmán do Belgicka. Prikývol teda Červenej hviezde Bratislava. Malo to byť na jednu sezónu dochádzania. Za „policajtov“ napokon nastúpil na jediný zápas. Hneď v jeho úvode mu ruplo háklivé koleno. „Roky mi tam namiesto trvalejšieho riešenia pichali hydrokortizón. Bolo to svinstvo spôsobujúce väpenatenie. Stále mi hovorili, že ešte tento zápas zvládni, ešte tento.“

Náhle to nešlo už nikdy.

V operovanej nohe dosiaľ má päť drôtov, trápia ho aj bedrá a križe. „Vrcholovým športom som si utužil zdravie – som rád, že chodím“, ironicky sa smeje vyučený mechanik chladiarenských zariadení, ktorému po olympijských hrách v Tokiu v roku 1964 ako jedinému nezdvihli platovú triedu, lebo sa „niekde flákal“. Navyše, z odmeny 1 200 korún za striebro mu strhli 250 korún za stratený dres – ten mu ukradli v sušiarni v olympijskej dedine.

Pavčo si nedávno presunul cestu po noviny na začiatok pravidelnej zhruba kilometrovej prechádzky s čoskoro desaťročným bolonským psíkom Andym. Preč sú časy Železnej studničky, ba i promenády poza Bilíkovu a popri kurtoch. Akčný rádius sa zúžil na najbližšie okolie. „K stánku to mám do kopčeka a vždy sa zadýcham, tak to radšej absolvujem hneď, nie až na záver,“ vysvetľuje Pavel Schenk, ktorý sa vystrábil zo zhubného ochorenia štítnej žľazy, a dodáva: „Nemám nárok sťažovať sa. Veľa mojich bývalých spoluhráčov či dokonca zverencov tu totiž už nie je...“

Z HRÔZY NAJLEPŠIE BÝVANIE

„Červenka“ po jeho zranení ústretovo zareagovala na zmenu situácie. Keď k ponuke trénerského postu pridala byt na Ulici kpt. Jána Rašu, bolo rozhodnuté. Manželka odchod do nového prostredia oplakala. „Dúbravku v tom čase len budovali, bola to hrôza. Všetko rozkopané, chodníky žiadne, všade blato, o súčasnej zeleni sme nechyrovali. Našťastie nám pod oknami otvorili škôlku, kam sme mohli dať dcérku, Alenke sa aspoň trochu uľavilo. Aj touto cestou by som chcel vyzdvihnúť jej obetavosť a podporu, ktorou ma nepretržite zahŕňala, naozaj si to zaslúži.“

Po takmer polstoročí Schenkovci nedajú na svoju vtedajšiu voľbu dopustiť. „Vyhrali sme to, v Dúbravke sa cítime skvele. Je to perfektná lokalita, parádne prostredie, suverénne najlepšie bývanie v Bratislave. Žijeme akoby uprostred parku a pritom máme všetku infraštruktúru na dosah. Za Martina Zatóviča to ešte napreduje. Je najlepším starostom z tých, ktorých sme zažili. Poznáme sa roky nielen cez šport – bol spolužiak mojej dcéry na gymnáziu. Fandím mu, sme v kontakte a ako notorický sťažovateľ sa naňho často s dôverou obraciam,“ chichoce sa nestor. Pozná svoju povesť.

POUKAZUJE NA BORDEL

Schenka irituje, že kritika je u nás tabu. „Keď sme po olympijskom striebre z Tokia, získali v Mexiku „len“ bronz, označovali to za sklamanie. Teraz palcovými titulkami oslavujeme postup medzi 24 účastníckych krajín majstrovstiev Európy... Viete, bubliny tu boli už pred koronakrízou, a to bubliny sebauspokojenia. My sme boli majstri sveta a napriek tomu sme sa do krvi hádali, čo by tímu ešte prospelo v záujme progresu. Zostalo to vo mne: podnecujem diskusie, komentujem, hovorím do vecí. Väčšine je to však nepohodlné, vníma to ako buzerovanie. Alibizmus patrí medzi najväčšie neduhy nášho

športu, svoj podiel na tom majú aj médiá. Jeden tlačový atašé sa ma na sociálnej sieti spýtal, či aspoň raz nemôžem napísať niečo pozitívne. Odpovedal som mu, nech píše pozitívne on, keď to má v náplni práce. Keď vidím bordel, poukazujem naň.“

Na popud rodiny dal dokopy hneď tri knihy, jednu autobiografickú a dve odborné. Spomienky ani metodické postrehy neprikrášlil, upozornil na nedostatky, otvorene siahol i na „legendy, z ktorých sa stali vagabundi“. Nečudo, že vydanie zostalo vo vlastnej réžii a distribúcia je tiež skôr samizdatová. „Chvalabohu či pre mnohých žiaľbohu som nezblbol, pamäť mi slúži, tak som ten najotravnejší oponent. Hnevá ma napríklad to, že taktika sa v podstate zredukovala na zavretie očí a prasknutie do lopty primitívnou silou niekam v smere ihriska. My sme takýto prístup vysmievali, dnes je z neho preferovaný systém.“

VRÁŤ PLAT

Jubilant sa rozohní aj pri téme pohybovej zdatnosti detí. „Pomaly nevedia ani chodiť, je to bieda. Ja som kedysi ťažil práve zo všeobecnej športovej prípravy. Robil som sa atletiku, basketbal, gymnastiku, stolný tenis, cvičil som v Sokole. Volejbal som súťažne začal hrať až v osemnástich, mal som však základy, na ktorých sa pri špecializácii dalo stavať. Dnes? Ako tréner mládeže som zdesene zistil, že deti neurobia kotúľ. Konfrontoval som telocvikára a ten mi priznal, že sa bojí, aby si nedolámali krky, tak ich nechá hodinu debatovať na žinenkách. Vravím mu: 'Tak to vráť plat, ty vole.'“

Pochopiteľne, determinantom sú aj podmienky. „Na štátnej i lokálnej úrovni by všetko malo byť nastavené tak, aby každý, kto chce športovať, mal kde a nemusel prihliadať na peniaze. Zastavím sa ulici vysokého chalana, či by skúsil volejbal. Povie, že prečo by nie. Nasleduje však prvá otázka rodičov: 'Koľko to bude stáť?' A je došportované... Ja som kedysi zaplatil 20 korún a mal som k dispozícii všetko. Teraz sa rodičia skladajú na prenájom priestorov, dresy, dopravu.“ Logicky potom čakajú, že vynaložené prostriedky, energia a čas sa zúročia aj nejakou inak, než iba v podobe zdravého vývoja potomka: „Bol som svedkom, ako tlačia už na troj- či štvorročné deti. Niet spoľahlivejšieho spôsobu, ako im navždy znechutiť pohyb.“

PAVEL SCHENK

strieborný na olympijských hrách 1964 (Tokio) a bronzový na OH 1968 (Mexico City)

majster sveta 1966 (Praha, navyše ho vyhlásili za najlepšieho smečiara turnaja), vicemajster sveta 1962 (Moskva)

dve druhé miesta na majstrovstvách Európy (Istanbul 1967 a Miláno 1971)

deväť titulov majstra Česko-slovenska (šesť ako hráč /5x Spartak ZJŠ Brno, respektíve Zbrojovka Zetor Brno, predtým 1x Dukla Kolín počas vojenčiny/ a tri v pozícii kouča ČH Bratislava – 1978, 1979 a 1981), trojnásobný dobyvateľ Európskeho pohára majstrov (2+1) a raz víťaz Pohára víťazov pohárov vo funkcii trénera

ako kouč okrem spomenutého zbierania úspechov v „Červenke“ (formálnym zaradením bol šéftrener volejbalu v rámci SVŠ MV SSR, a to do roku 1990) viedol aj čs. mužskú reprezentáciu na OH 1980 v

Moskve (8. miesto), od 90. rokov minulého storočia krátko pripravoval ženy ŠKP a Slovakoturistu Bratislava, pôsobil u mužov Matadoru Púchov, Ravijomy Bratislava a Nitry, zastrešoval napredovanie mládeže Interu Bratislava a desať už dôchodcovských rokov až do septembra 2008 sa podieľal na rozmachu „nášho“ ŠŠK Bilíkova

zaslúžilý majster športu, držiteľ vyznamenania Za vynikajúcu prácu a v novšej ére Strieborných kruhov SOV a Medaily Vladimíra Černušáka (v septembri k nim pribudne Zlatý odznak SOŠV), člen volejbalovej Siene slávy v SR i ČR

Pandémia priniesla ďalšiu zlú správu pre dúbravský futbal

Druholigové ženy ukončili činnosť

Zhováral sa: Jozef Petrovský

Koncom augusta sa začal nový ročník v druhej futbalovej lige žien. Žiaľ, medzi účastníkmi by sme márne hľadali dlhoročného a pomerne dosť úspešného účastníka FK Dúbravka. Klub jednoducho svoje družstvo žien do druhej ligy neprehlásil. Prečo? Odpoveď sme hľadali u dnes už bývalého trénera Martina Orlického. „Táto téma je pre mňa momentálne veľmi ťažká. S dievčatami som strávil päť rokov svojho života, preto sa mi o tom nehovorí ľahko. Pokúsim sa zhrnúť dôvody skončenia ženského futbalu do niekoľkých bodov,“ povedal nám na úvod Orlický.

Mala pandémia v minulých mesiacoch vplyv na túto skutočnosť?

Pochopiteľne a dovoľm si povedať, že hlavnú. Počas pandémie si veľa hráčok našlo brigády a zamestnania, ktoré im bránili zúčastňovať sa tréningového procesu i zápasov. Navyše tri hráčky zo základnej zostavy Haydary, Dvornická a Kozlová odišli študovať do zahraničia. Niektoré hráčky dospeli do štádia, keď sa už nechceli zlepšovať a výkonnostne rásť, no stačila im dosiahnutá úroveň. To som ja ako tréner niesol veľmi ťažko.

Tri dievčatá odišli študovať do zahraničia. A ostatné?

Niektoré odišli do NŠK Bratislava, niektoré skúšajú hrať v zahraničí a ďalšie v prvoligovej Petržalke. O dievčatá je veľký záujem, čo mne ako trénerovi robí radosť a dúfam, že sa im bude dariť.

Slovenský futbalový zväz nemal námietky k rozmerom ihriska?

A to bol ďalší dôvod. Slovenský futbalový zväz od nás vyžadovalo nový passport ihriska s podmienkami, v ktorom sme nedokázali splniť rozmery, vybavenie zdravotníckej miestnosti a podobne.

Aké máte plány teraz vy, ako ich tréner?

Z rodinných dôvodov sa musím momentálne zdržiavať viac doma a v blízkosti Svätého Jura, čo bolo nezlučiteľné s tréningami a zápasmi v Dúbravke. V súčasnosti nemám tím, ktorý by som trénoval. Prišli mi síce ponuky, ale zatiaľ som si nevybral žiadnu.

Ako vidíte budúcnosť ženského futbalu v Dúbravke?

Myslím, že ak sa nenájde opäť človek, ktorý sa mu bude naplno venovať a zoberie všetko na svoje plecia, nemyslím si, že v Dúbravke bude ženský futbal niekedy pokračovať. Rád by som sa v tomto ale mýlil.

Stovka detí trávila prázdniny aj na ihrisku pri športovom centre

Opäť vydarený letný kemp futbalistov

Text: Jozef Petrovský

Letné futbalové kempy sú veľmi obľúbené aj v našej mestskej časti. Preto, aby FK Dúbravka v tomto roku uspokojil všetkých záujemcov, musel usporiadať dva turnusy. Celkovo sa ho zúčastnilo 105 detí vo veku od 5 do 14 rokov. Medzi nimi boli aj štyri dievčatá. V kempe nechýbali, okrem chlapcov a dievčat z Dúbravky, taktiež účastníci zo Starého Mesta, Záhorskej Bystrice a dokonca ani z Levíc či Topoľčan.

Hneď pri nástupe organizátori odovzdali deťom vstupný balíček. Ten pozostával z vrecúška, v ktorom si našli kempové oblečenie a fľašu na pitie. „Posledný deň kempu bolo vyhodnotenie, kde som zhodnotil celý týždeň a následne každý účastník dostal medailu a diplom za úspešné absolvovanie letného futbalového kempu,“ povedal nám hlavný organizátor futbalových kempov FK Juraj Gaži. A aká bola náplň kempu? „Bola jednoznačná a jasná - zlepšiť deti vo futbalových činnostiach a zdokonaľiť ich vo všetkých individuálnych herných činnostiach jednotlivca. Taktiež sme sa touto formou rozlúčili s minulo-ročnou sezónou a spoločne oslávili príchod leta,“ hovorí hlavný organizátor futbalového kempu. „Deťom sa venovalo osem trénerov, päť v prvom a traja v druhom turnuse, dvaja animátori a rovnako nemohla chýbať zdravotná služba počas celého dňa. Pre chlapcov a dievčatá bola zabezpečená desiata v podobe ovocia, vo vedľajšej budove Športového centra Dúbravka sa podával obed, na olovrant deti opäť dostali ovocie a pitie. Všetci tréneri majú trénerské licencie a v klube pôsobia už dlhšie. Touto cestou by som sa im chcel poďakovať za profesionálny prístup počas celého priebehu kempu,“ pripomenul hlavný organizátor obľúbených kempov.

Na záver rozhovoru Juraj Gaži zdôraznil: „Chcel by som poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na organizácii kempu, predovšetkým vedeniu klubu. Ešte začiatkom júna sa totiž nevedelo, či sa letné futbalové kempy budú môcť konať. Ďalej patrí veľká vďaka všetkým, ktorí sa ho zúčastnili a verím, že sa im tu páčilo. My sa z nich tešíme a veríme, že sa o rok stretneme zas.“

Poriadne horúco aj v hokejovej aréne

Ako skončili, tak aj začali

Text: Jozef Petrovský

Na konci predchádzajúcej hokejovej sezóny sa druháci HOBY zúčastnili minihokejového turnaja v Pezinku. V úvode nového ročníka sa zas ôsmaci z Dúbravky predstavili na turnaji vo Zvolene. Je veľmi cenné, že oba turnaje sa stali korisťou HOBY, navyše v Pezinku si striebro vybojovalo druhé družstvo z tohto klubu.

Počas turnaja v Pezinku bolo vonku poriadne horúco, a to dokonca aj v hokejovej aréne. HOBA postavila dve družstvá. O turnaji hovorí športový riaditeľ klubu Branislav Semančík: „Pekné kombinačné aj individuálne akcie, skvelé výkony brankárov, dobrá nálada i trocha zápasového adrenalínu. Po ťažkej sezóne, ktorá bola ovplyvnená veľkými obmedzeniami, všetci účastníci turnaja privítali možnosť absolvovať v úplnom závere letnej prípravy minihokejový turnaj prípravkárov. HOBA zo šiestich družstiev obsadila prvé dve miesta.“

Ôsmaci pod vedením trénera Martina Tekáča sa zúčastnili kvalitne obsadeného turnaja vo Zvolene. „Bol to výborný turnaj, na ktorom naši hráči podali fantastický výkon a zaslúžene na ňom triumfovali,“ komentoval výsledok ôsmakov HOBY riaditeľ klubu. Postupne zverenci Martina Tekáča zdolali tieto družstvá: Zvolen 7:5, Wild East Select 6:1, Be The Best Select 3:1, Cassovia Eagles Košice 9:1 a Dukla Trenčín 5:3.

Ešte raz prezrádza čosi viac o turnaji športový riaditeľ klubu: „Bez straty sme obsadili prvé miesto. Skvelé prostredie na zimnom štadióne vo Zvolene vytvorili aj naši rodičia, ktorí chlapcov neúnavne povzbudzovali. O celý tím sa vzorne staral vedúci družstva Branislav Stránsky. Naši chlapci nám svojimi výkonmi urobili veľkú radosť. Ďakujeme všetkým za peknú reprezentáciu nášho klubu a chlapcom prajeme v celej sezóne veľa podobných, športových úspechov. V klube urobíme spoločne všetko pre to, aby sme podobne hodnotili tiež záver celej hokejovej sezóny.“

Odchody trénerov z klubu sú aj rituálom

Hobácke rozlúčky. Ďakujeme!

Text: Jozef Petrovský

Odchody hráčov, ale aj trénerov z klubu po sezóne, sú tradičným rituálom. Inak tomu nie je ani v hokejovom klube HOBA Bratislava, ktorý má už dlhé roky domov v Dúbravke. Z klubu odišli tréneri Filip Tallo a Silvio Parničan.

Na poslednom tréningu letnej prípravy si dorastenci (U18) zahrali medzi sebou futbal. Ich súboj absolvoval moderné prvky útočného futbalu dobre zabezpečenou obranou. Individuálne výkony hráčov boli popretkávané kombináciami zosúladenými rôznymi útočnými a obrannými systémami podľa vývoja hry. S chlapcami sa rozlúčil asistent trénera Silvio Parničan, ktorý odchádza na stáž do Nórska.

Silvio počas štúdia na vysokej škole odohral v drese HOBY extraligu juniorov v sezóne 2015/2016, kde v 37 zápasoch dokázal nazbierať 42 bodov za 20 gólov a 22 asistencií. Následne pôsobil v klube ako tréner. „Silviovi ďakujeme za odvedenú prácu a prajeme mu v jeho ďalšom štúdiu, ako aj v trénerskej práci, veľa úspechov,“ uviedol športový riaditeľ klubu Branislav Semančík.

Po siedmich sezónach strávených v klube ukončil svoju prácu i tréner Filip Tallo. Pod jeho vedením v súťažiach žiakov sa jeho zverenci prebojovali vždy do TOP šesť tímov. Najväčší úspech Filip Tallo dosiahol v sezóne 2018/2019, keď jeho zverenci obsadili v súťaži ôsmakov krásne druhé miesto. „Veríme, že aj okrem práce druhých trénerov v našom klube bude vďaka spolupráci s trénerom Filipom Tallom o našich hráčoch ešte počuť a budú úspešne pokračovať v rozbehutej hokejovej kariére,“ dodal Semančík.

Tréner sa sťahuje z Bratislavy do svojho rodného mesta, no ako ho všetci poznajú, tejto práci sa bude určite venovať aj naďalej. „S Filipom sme sa oficiálne rozlúčili a poďakovali mu za prácu pri rozvoji našich hráčov v klube. Pán tréner, aj takto vám ďakujeme a prajeme veľa šťastia a úspechov nielen

v osobnom živote, ale aj v ďalšej trénerskej, hokejovej kariére,“ poďakoval sa trénerovi Tallovi športový riaditeľ klubu.

Po prvý raz Jednota

V Parku Pekníkova sa v polovici augusta uskutočnil v poradí štvrtý ročník turnaja seniorov v petangu družstiev. Tentoraz sa k štyrom DC pridali aj výbery MO JDS a MS SČK.

Hralo sa na dvoch ihriskách, z jedného z nich museli pred súťažou odstraňovať vodu po nočnej búrke a výdatnom lejaku. Obe hracie plochy boli po brigáde v poriadku a nič nebránilo tomu, aby sme po štvorhodinovom maratóne spoznali najlepšie družstvá. Hralo sa systémom každý s každým a na prekvapenie mnohých, víťazom turnaja sa stala MO Jednoty dôchodcov Slovenska.

VÝSLEDKY: 1. MO JDS (E. Dujničová, E. Rybárová, M. Uhrák), 2. DC/4 (T. Balážová, M. Kadlečík, D. Knoteková), 3.DC/2 (E. Huráková, K. Hurák, E. Kurinová), 4.DC/1 (P. Frešo, Š. Bajteková, A. Dosoudilová), 5.DC/3 (L. Šaradin, V. Moravčíková, M. Šperková), 6. MS SČK (A. Tomášová, M. Remeňová, M. Ivančová).

(pej)